

การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา
ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

โดย
นางสาวรัชณี ไชยดิษฐ์

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

การวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2551

1248103 : สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป

คำสำคัญ: การประกอบอาชีพทำสวนยางพารา / เกษตรกรชาวสวนยางพารา

เรื่องนี้ วิทยะรัฐ: การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์สุทธิมน ศรีโชติ. 77 หน้า.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ศึกษาถึง “การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ” โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า

1. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 4 – 6 คน มีการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ฐานะทางเศรษฐกิจส่วนใหญ่มีหนี้สิน โดยกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวนหนี้สินประมาณ 50,000 – 200,000 บาท มีเงินออมโดยฝากธนาคาร ประมาณ 350,001 – 500,000 บาท
2. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมด 16 – 30 ไร่ มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด 16 – 30 ไร่ พื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด 16 – 30 ไร่ มีต้นยางพาราทั้งหมด 1,001 – 2,000 ต้น ได้รับปริมาณผลผลิตยางพาราในปริมาณ 200 – 400 กิโลกรัม/ไร่/ปี ได้รับราคาขายยางพาราเฉลี่ย 1 – 20 บาท มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 150,001 – 250,000 บาท รายได้จากผลผลิตยางพาราเฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า 150,001บาท เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่มีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่มในอนาคต เนื่องจากราคาขายยางพาราตกต่ำเกินไป
3. เกษตรกรชาวสวนยางพาราคิดว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้ตนมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ
4. เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่เห็นด้วยว่าตนได้รับความเป็นธรรมในเรื่องราคาขาย
5. เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่พึงพอใจกับการช่วยเหลือของภาครัฐ

คณะวิทยากรจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา
ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

ผลงานวิจัยนั้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชา 761 427 สัมมนาปัญหาทางธุรกิจ
ตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสุรินทร์
ปีการศึกษา 2551

ที่ประชุมสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร พิจารณาแล้ว
อนุมัติให้การวิจัยเรื่อง “การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขต
ตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง” เสนอโดย นางสาวรัชณี ไชยดิษฐ์ มีคุณค่าเพียง
พอที่จะเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในรายวิชาสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ ตามหลักสูตรศิลปศาสตร
บัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ

.....
(อาจารย์ ดร. ธนินทร์รัฐ รัตนพงษ์ภิญโญ)
หัวหน้าสาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์สุทธีมน ศรีโชติ

คณะกรรมการสอบสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์นพดล โตวิชัยกุล)

...../...../.....

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

(อาจารย์สุทธีมน ศรีโชติ)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์จอมภัก คลังระหัด)

...../...../.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสำเร็จจาก อาจารย์สุทธิมน ศรีโชติ อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำวิทยานิพนธ์ที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ และตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อาจารย์นพดล โทวิชัยกุล ประธานกรรมการ และอาจารย์จอมศักดิ์ คลังระหัด ที่ให้เกียรติและสละเวลาเป็นกรรมการสอบสัมมนาปัญหาทางธุรกิจ ตลอดจนให้คำแนะนำ ตรวจทาน และชี้แนะแก้ไขในรายละเอียดให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ และสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบคุณ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ และกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง จังหวัดระนอง ที่เอื้อเฟื้อข้อมูล ช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล ขอขอบคุณประชากรในตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนองทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลสำหรับการตอบแบบสัมภาษณ์

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์คณะวิทยาการจัดการทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้แก่ผู้วิจัย สุดท้ายที่สำคัญมากที่สุดสำหรับชีวิตของข้าพเจ้าที่เกิดมาเป็นลูกของคุณแม่ คุณพ่อ ที่ท่านได้ให้ทุกสิ่งทุกอย่างที่สำคัญ ให้ชีวิต ให้โอกาส และสิ่งต่างๆ อีกมากมายจนไม่สามารถนำมาบรรยายได้หมด และขอขอบคุณ พี่ น้องๆ และญาติพี่น้องอีกหลายท่าน ที่ช่วยให้กำลังใจ ช่วยสร้างแรงผลักดันจนข้าพเจ้ามาขึ้นตรงจุดเริ่มต้นที่ดีที่สุด เพื่อจะได้ก้าวออกไปในวันข้างหน้าอย่างมั่นคง และขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่ให้กำลังใจ จนทำให้วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลงได้ด้วยดี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ช
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตการศึกษา.....	3
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
ข้อมูลพื้นฐาน ของตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง.....	6
แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา	
การศึกษา ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	8
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	16
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	16
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	18
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	19
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	19
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	21
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรชาวสวนยางพารา	
ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง.....	22
ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา.....	27
ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ.....	46

บทที่	หน้า
5	
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	50
สรุปผลการวิจัย.....	50
อภิปรายผล.....	59
สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรชาวสวนยางพารา	67
ปัญหาที่พบในการวิจัย.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	67
บรรณานุกรม.....	68
ภาคผนวก.....	69
ประวัติผู้วิจัย.....	78

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

สารบัญญัตราง

ตารางที่		หน้า
1	จำแนกรายได้ต่อคนต่อปีของประชากรในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง เรียงจากน้อยไปมาก พ.ศ. 2551.....	6
2	แสดงจำนวนประชาชนของตำบลบางพระเหนือทั้งหมด.....	16
3	แสดงจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ.....	17
4	แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่.....	22
5	แสดงเพศของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	22
6	แสดงอายุของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	22
7	แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	23
8	แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	23
9	อาชีพหลักของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	24
10	อาชีพเสริมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	24
11	แสดงฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	25
12	แสดงสถาบันที่ทำการกู้ยืมเงินของการมีหนี้สินโดยรวมของครอบครัว.....	25
13	แสดงจำนวนหนี้สินโดยรวมของครอบครัวเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	26
14	แสดงรูปแบบเงินออมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	26
15	แสดงจำนวนเงินออมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	27
16	จำนวนพื้นที่ครอบครองทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	27
17	แสดงพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	28
18	แสดงพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	28
19	แสดงจำนวนต้นยางพาราทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	29
20	แสดงการใช้ที่ดินก่อนที่จะประกอบอาชีพทำสวนยางพารา.....	29
21	แสดงระยะเวลาที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา.....	30
22	แสดงปริมาณผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับ.....	30
23	แสดงราคาขายยางพาราเฉลี่ยที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับ.....	31
24	แสดงรายได้รวมทั้งหมดต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	31
25	แสดงรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี.....	32
26	แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพารา.....	33

ตารางที่		หน้า
27	แสดงการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา.....	33
28	แสดงการจ่ายค่าแรงแก่แรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพารา.....	34
29	แสดงการกู้ยืมเงิน เพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางพารา.....	34
30	แสดงสถาบันที่ทำการกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา.....	34
31	แสดงจำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา.....	35
32	แสดงแหล่งที่มาของพันธุ์ยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	35
33	แสดงรายรับและรายจ่ายจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา.....	36
34	แสดงการจัดทำบัญชี จากการทำสวนยางพารา.....	36
35	แสดงการศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพารา.....	36
36	แหล่งความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา.....	37
37	แสดงความต้องการความรู้เพิ่มเติมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	37
38	แสดงความรู้ที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราต้องการศึกษาเพิ่มเติมมากที่สุด.....	37
39	แสดงการได้รับผลผลิตยางพาราจากสวนยางพารา.....	38
40	แสดงการปฏิบัติต่อผลผลิตยางพาราที่ผลิตได้.....	38
41	แสดงปัจจัยที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราคิดว่ามีผลกระทบต่อ ราคาผลผลิตยางพารา.....	38
42	แสดงการเตรียมดินในช่วงที่ประกอบอาชีพทำสวนยางใหม่.....	39
43	แสดงวิธีการเตรียมดินของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	39
44	แสดงการใส่ปุ๋ยยางพารา.....	39
45	แสดงการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน.....	40
46	แสดงจำนวนครั้งที่ใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนต่อปี.....	40
47	แสดงช่วงของการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน.....	40
48	แสดงการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด.....	41
49	แสดงจำนวนครั้งที่ใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีดต่อปี.....	41
50	แสดงช่วงของการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด.....	41
51	แสดงการใช้จ่ายค่าขนถ่ายของเกษตรกรชาวสวนยางพารา.....	42
52	แสดงการใช้จ่ายปราบวัชพืชในสวนยาง.....	42

ตารางที่	หน้า
53	แสดงการใช้ยาปราบวัชพืชในสวนยาง..... 42
54	การมีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา..... 43
55	แสดงอุปสรรคในการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา..... 43
56	แสดงความต้องการปลูกยางพาราเพิ่มของเกษตรกรชาวสวนยางพารา..... 44
57	แสดงเหตุผลในกรณีต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม..... 44
58	แสดงเหตุผลในกรณีไม่ต้องการปลูกยางพารา..... 44
59	แสดงการได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จากหน่วยงานของภาครัฐ..... 45
60	แสดงว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือไม่..... 45
61	ความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในแต่ละด้าน..... 46

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ยางพารามีต้นกำเนิดมาจากแถบลุ่มน้ำอเมซอน ประเทศบราซิล ทวีปอเมริกาใต้ ยางพาราเป็นที่รู้จักในแถบนี้มานานแล้ว ตั้งแต่สมัยก่อนปี พ.ศ. 2000 สำหรับชาวยุโรปนั้นเริ่มรู้จักยางพาราในปี พ.ศ. 2036 เมื่อครั้งที่คริสโตเฟอร์ โคลัมบัสได้เดินทางไปสำรวจทวีปอเมริกาเป็นครั้งที่ 2 แต่ในประเทศไทยไม่มีหลักฐานแน่ชัดว่าเริ่มปลูกยางพาราเมื่อใด แต่เชื่อกันว่าขณะที่พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี (คอซิมบี๊ ณ ระนอง) กำลังดำรงตำแหน่งเจ้าเมืองตรัง ได้เป็นผู้ริเริ่มนำต้นยางจากประเทศมาเลเซียมาปลูกที่ อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง เป็นครั้งแรกเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2442 – 2444 เนื่องจาก พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี มีราชการและการค้าติดต่อกับชาวและมลายูเป็นประจำ ได้สังเกตว่าการปลูกยางพาราสามารถทำรายได้ดีแก่ชาวบ้าน ท่านจึงคิดจะนำพันธุ์ยางพารามาปลูกในประเทศไทยบ้าง แต่ไม่สามารถนำพันธุ์ยางมาได้เพราะเป็นที่หวงแหนมาก ท่านจึงได้ส่งคนไปเรียนวิธีปลูกยางพาราเพื่อมาสอนประชาชน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2444 พระสกลสถานพิทักษ์ (ค้อยู่เกียด ณ ระนอง) ได้เดินทางไปประเทศอินโดนีเซียจึงได้นำเมล็ดยางพารากลับมาโดยใช้ลำติชุน้ำห่อหุ้มด้วยกระดาษหนังสือพิมพ์ บรรจุในกล่องขนมปังเค็กรีกเกอร์ ใส่มาในเรือกลไฟซึ่งเป็นเรือส่วนตัวของท่านและรีบกลับประเทศไทยทันที ได้นำเมล็ดยางพารานั้นมาปลูกไว้ที่บ้านพักที่อำเภอกันตัง จังหวัดตรัง ซึ่งในปัจจุบันเหลือเพียงต้นเดียว ซึ่งพระสกลสถานพิทักษ์ได้ขยายการปลูกออกไป 45 ไร่ นับได้ว่าท่านคือ ชาวสวนยางคนแรกของประเทศไทย และพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี ได้เร่งส่งเสริมการปลูกยางพาราในนามของพระยาดำรงราชานุภาพ ผลจากการปลูกยางพาราได้ประจักษ์แก่ชาวตรังหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ประมาณ 3 - 4 ปี เนื่องจากราคายางสูงมากจนสร้างความมั่งคั่งแก่ประชาชน จนเรียกยุคนั้นว่า ยุคตื่นยาง และชาวบ้านเรียกยางนี้ว่า ยางเทศา พระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี จึงได้รับยกย่องให้เป็น บิดาแห่งยางพาราไทย (มานะชัย สังข์วาทิน 2551: 12)

ปัจจุบันยางพาราถือเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทย และการพัฒนาประเทศอย่างมาก มีบทบาทสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราไทยกว่า 1 ล้านคน เพราะยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจที่ทำรายได้ให้ประเทศสูงที่สุด และนับเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างอาชีพให้กับภาคเกษตรกรและภาคเอกชนได้เป็นจำนวนมาก โดยใน

ปี 2546 ประเทศไทยสามารถทำรายได้จากการส่งออกผลิตภัณฑ์ยางและผลิตภัณฑ์ไม้ยางพารา ประมาณ 210,396 ล้านบาท (มานะชัย สังข์วาทิน 2551: 7) ซึ่งในปัจจุบันประเทศไทย ยังคงเป็น อันดับหนึ่งของโลกในการผลิตยางธรรมชาติ และส่งออกยางโดยมีสัดส่วนการผลิตยางธรรมชาติ ร้อยละ 34.4 ของการผลิตยางธรรมชาติโลก และมีสัดส่วนการส่งออกยางประมาณร้อยละ 40 ของ การส่งออกยางทั้งหมดของโลก รองลงมาเป็นอินโดนีเซียและมาเลเซียมีสัดส่วนร้อยละ 20.2 และ 9.72 ตามลำดับ (มานะชัย สังข์วาทิน 2551: 7) สำหรับลักษณะยางที่ส่งออกได้แก่ ยางแผ่น รมควัน ยางแท่ง น้ำยางข้น ผลิตภัณฑ์ยาง เช่น ถุงมือยาง ยางยานยนต์ ยางยืด ยางรัดของ ท่อยาง เป็นต้น และยังมี การส่งออกไม้ยางแปรรูปและเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางอีกด้วย ซึ่งสามารถทำรายได้เข้า ประเทศเป็นจำนวนมาก และแนวโน้มการใช้ยางของโลกยังเป็นไปในทิศทางที่เพิ่มขึ้นตามการ เจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของประชากรโลก สำหรับตลาดยางพาราของประเทศไทย ส่วนใหญ่เป็นประเทศที่มีความเจริญเติบโตทางอุตสาหกรรม เช่น สหรัฐอเมริกา จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย เกาหลีใต้ ยุโรป และอื่นๆ ส่วนแนวทางการขยายตลาดส่งออกยางพาราของไทยในอนาคต นอกจากจะต้องรักษาตลาดหลักไว้เหมือนเดิมแล้ว ยังจะต้องขยายตลาดส่งออกใหม่ให้มากขึ้นเรื่อยๆตามแนวโน้มการผลิตที่เพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากยางพาราจะมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศแล้ว การปลูกยางพารายัง ส่งผลให้สภาพแวดล้อมและการกระจายของฝนดีขึ้น การปลูกยางพารานั้นมีความเสี่ยงน้อยกว่าการ ปลูกพืชชนิดอื่นและมีอายุการให้ผลผลิตนาน ให้ผลผลิตสม่ำเสมอ ทำให้เกษตรกรมีงานทำตลอด ส่วนการพัฒนาอุตสาหกรรมยางนั้นย่อมจะก่อให้เกิดรายได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม การเพิ่ม ปริมาณการใช้ยางในประเทศย่อมเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรชาวสวนยางทั้งสิ้น คือ ก่อให้เกิด รายได้ที่ดีขึ้น มีความมั่นคงในอาชีพ ส่งผลให้สภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมถึงเป็น การสร้างรายได้ให้กับประเทศโดยรวมอีกด้วย

อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันมีแนวโน้มว่ามีเกษตรกรและผู้สนใจลงทุนปลูกยางพาราปลูก ยางพาราเป็นจำนวนเพิ่มมากขึ้น แม้ว่าการปลูกยางพาราในช่วงที่ผ่านมาเป็นการปลูกโดยได้รับการ ส่งเสริมจากศูนย์ส่งเสริมการปลูกยางพารา แต่ส่วนราชการนั้นยังไม่ได้เข้ามามีบทบาทในการ ส่งเสริมมากนัก และเกษตรกรเองยังขาดความรู้และประสบการณ์ทางด้านการปลูก การบำรุงรักษา สวนยาง การแปรรูปและการจำหน่ายผลผลิต ขาดข้อมูลทางด้านต้นทุนและผลตอบแทนจากการ ปลูกยางพาราอยู่อีกมากประกอบกับการลงทุนปลูกยางพารามีต้นทุน และค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงานค่อนข้างสูง และต้องใช้ระยะเวลาประมาณ 7 ปี จึงจะสามารถนำผลผลิตออกจำหน่ายได้ ดังนั้นข้อมูลที่มีความถูกต้องครบถ้วนจึงเป็นสิ่งสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุน เพราะเกษตรกรยัง ต้องเสี่ยงกับระดับผลผลิตที่ไม่แน่นอน อันเนื่องมาจากหลายสาเหตุ เช่น โรคจากต้นยางพารา สภาพ

อากาศที่แปรปรวนบ่อยครั้ง ไม่สามารถหาสาเหตุที่แท้จริง ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเพื่อวิเคราะห์ถึง การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ตลอดจนปัญหาอุปสรรคต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของประกอบอาชีพทำสวนยางพาราในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึง สาเหตุในการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง
3. เพื่อศึกษาถึง ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ศึกษาถึง การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

การวิจัยครั้งนี้ไม่รวมถึงเกษตรกรผู้รับจ้างกรีดยาง และผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าของสวนยางพาราเอง และมีระยะเวลาในการศึกษาตั้งแต่เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2551 ถึง เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 โดยใช้แบบสัมภาษณ์แล้วทำวิธีการเลือกสุ่มตัวอย่าง จากกลุ่มประชากรทั้งสิ้นจำนวน 1,564 คน และมีระยะเวลาในการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวสวนยางพารา ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. เกษตรกร หมายถึง ผู้ที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ซึ่งไม่รวมถึงเกษตรกรผู้รับจ้างกรีดยาง และผู้ที่ไม่ได้เป็นเจ้าของสวนยางพาราเอง
2. ขนาดของพื้นที่ปลูก หมายถึง จำนวนพื้นที่ทั้งหมดของเกษตรกรที่ใช้ปลูกยางพารา
3. ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดของเกษตรกรที่ได้รับ
4. รายได้ หมายถึง รายได้ทั้งหมด

5. ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการปลูกและบำรุงรักษาสวนยาง จนถึงการแปรรูปผลผลิตเพื่อจำหน่าย

6. ผลตอบแทน หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการจำหน่ายผลผลิตยางพารา

7. สวนยางพารา หมายถึง ที่ดินซึ่งมีต้นยางปลูกอยู่ในเนื้อที่ไม่น้อยกว่าหนึ่งไร่ แต่ละไรมีต้นยางไม่น้อยกว่าสิบต้นหรือในกรณีที่มีเนื้อที่ปลูกยางติดต่อกันมากกว่าหนึ่งไร่ ต้องมีส่วนเฉลี่ยไม่น้อยกว่าไร่ละยี่สิบห้าต้นของเนื้อที่ทั้งหมด

8. สวนยางอ่อน หมายถึง สวนยางพาราที่มีอายุ 1 – 6 ปี ที่ยังไม่มีการเปิดหน้ายางเพื่อกรีดยางหรือสวนยางที่ยังไม่พร้อมให้ผลผลิตน้ำยาง

9. สวนยางเปิดกรีด หมายถึง สวนยางที่มีความพร้อมให้ผลผลิตน้ำยางแล้ว ซึ่งได้มีการเปิดหน้ายางเพื่อกรีดแล้ว โดยปกติจะเป็นสวนยางที่มีอายุ 7 ปีขึ้นไป

10. การประกอบอาชีพทำสวนยางพารา หมายถึง เหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา และการต้องการความช่วยเหลือด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากภาครัฐ ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบลักษณะทั่วไปของประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
2. ทราบถึง สาเหตุในการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา
3. ทราบถึง ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา
4. สามารถนำมาเป็น แนวทางในการส่งเสริม การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา
5. สามารถนำไปใช้ปรับปรุงการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัย ซึ่งจะนำมาใช้อธิบายการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยมีการศึกษาข้อมูลและรายละเอียดต่างๆ ตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐาน ของตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ประกอบด้วย
  - การจำแนกรายได้ต่อคนต่อปีของประชากรในเขตตำบลบางพระเหนือ
  - เนื้อที่
  - ภูมิประเทศ
  - สภาพทางเศรษฐกิจ
  - สภาพสังคม
  - ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่
2. แนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ประกอบด้วย
  1. ทฤษฎีความต้องการและทฤษฎีแรงจูงใจ
  2. ทฤษฎีความพอใจในงาน
    - 1) ทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮิร์ชเบิร์ก
    - 2) ทฤษฎีคุณลักษณะของอาคัมส์
    - 3) ทฤษฎีความไม่ตรงกัน
  3. ทฤษฎีกำไร (Theories of Profit)
    - 1) ทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับความเสี่ยง (Risk-bearing)
    - 2) ทฤษฎีประสิทธิภาพในการจัดการ (Managerial efficiency)
    - 3) ทฤษฎีกำไรที่ได้รับโดยมิได้คาดหมาย (Windfall profit)
  4. ทฤษฎีอุปสงค์
  5. ทฤษฎีอุปทาน

6. ทฤษฎีต้นทุน

7. ทฤษฎีการพยากรณ์ในกรณีที่แนวโน้มผันแปรตามฤดูกาล (Seasonal variation)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลพื้นฐาน ของตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

การจำแนกรายได้ต่อคนต่อปีของประชากรในเขตตำบลบางพระเหนือ

ตำบลบางพระเหนือ มีจำนวนหมู่บ้าน 5 หมู่บ้าน ประกอบด้วย

- (1). หมู่ที่ 1 บ้านโนไร่ เป็นหมู่บ้านอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ
- (2). หมู่ที่ 2 บ้านบางขุนแพ่ง เป็นหมู่บ้านอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ
- (3). หมู่ที่ 3 บ้านคอกช้าง เป็นหมู่บ้านอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ
- (4). หมู่ที่ 4 บ้านบางใหญ่ เป็นหมู่บ้านอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ
- (5). หมู่ที่ 5 บ้านระวี เป็นหมู่บ้านอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ

จากรายงานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน ประจำปี 2551 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง ของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอลำดวน ได้จำแนกรายได้ต่อคนต่อปีของประชากรในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง เรียงจากน้อยไปมาก พ.ศ. 2551 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำแนกรายได้ต่อคนต่อปีของประชากรในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง เรียงจากน้อยไปมาก พ.ศ. 2551

ลำดับที่	หมู่บ้าน	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)
1	บางใหญ่	43,424
2	ระวี	43,843
3	บางขุนแพ่ง	43,911
4	ทอนเสียด	44,012
5	คอกช้าง	48,382
เฉลี่ยรายได้ต่อคนต่อปีของคนในพื้นที่		44,249

หมายเหตุ รายได้เฉลี่ยต่อคนในพื้นที่หนึ่งๆ เป็นรายได้ของทุกครัวเรือนในพื้นที่นั้นหารด้วยจำนวนคนทั้งหมดในพื้นที่

เนื้อที่ เนื้อที่ประมาณ 88,271 ไร่ หรือประมาณ 141.23 ตารางกิโลเมตร มีจำนวน 971 ครัวเรือน

ภูมิประเทศ ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นป่าเขา มีพื้นที่ราบลุ่มบางส่วน มีลำคลองระวีไหลผ่านตำบลพระเหนือลงสู่คลองละอุ่น

สภาพทางเศรษฐกิจ ประชากรในเขตตำบลบางพระเหนือ ส่วนใหญ่มีอาชีพหลัก 2 ประการ คือ

1) อาชีพการเกษตรที่สำคัญ คือ อาชีพทำสวนยางพารา สวนกาแฟ สวนทุเรียน สวนมังคุด สวนลองกอง สวนเงาะ สวนส้มโอ สวนปาล์มน้ำมัน และสวนมะม่วงหิมพานต์

2) อาชีพรับจ้างทั่วไป

สภาพสังคม

การศึกษา

- 1) โรงเรียนมัธยมศึกษา
  - โรงเรียนบ้านบางขุนแพ่ง หมู่ที่ 2
  - โรงเรียนระวีราษฎร์บำรุง หมู่ที่ 5
- 2) โรงเรียนประถมศึกษา
  - โรงเรียนทอนเสียดวิทยาคาร หมู่ที่ 1
  - โรงเรียนบ้านคอกช้าง หมู่ที่ 3
- 3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
  - ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านระวี หมู่ที่ 5
- 4) ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน
  - หมู่ที่ 1

- หมู่ที่ 2

- หมู่ที่ 3

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

สถาบันและองค์กรทางศาสนา

วัด จำนวน 1 แห่ง คือ วัดบางขุนแพ่ง หมู่ที่ 2

สำนักสงฆ์ จำนวน 1 แห่ง คือ สำนักสงฆ์ระวีวนาราม หมู่ที่ 5

สาธารณสุข

สถานีอนามัยประจำตำบล จำนวน 2 แห่ง ดังนี้

1) สถานีอนามัยตำบลบางพระเหนือ หมู่ที่ 2 รับผิดชอบพื้นที่ หมู่ที่ 1, 2, 3

2) สถานีอนามัยระวี หมู่ที่ 5 รับผิดชอบพื้นที่ หมู่ที่ 4, 5

มีอัตราการใช้สถานที่ที่ถูกต้องสุขลักษณะ ร้อยละ 95

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

สถานีตำรวจชุมชนประจำตำบล 1 แห่ง (หมู่ที่ 2)

ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่

- ทรัพยากรดิน
- ทรัพยากรน้ำ
- ทรัพยากรป่าไม้
- ทรัพยากรน้ำแร่ร้อนธรรมชาติ
- ทรัพยากรกรวด หิน ดิน ทราย

ทรัพยากรธรรมชาติในเขตตำบลบางพระเหนือยังมีอยู่มาก เช่น ป่าไม้สมบูรณ์ สัตว์ป่า สัตว์น้ำ น้ำแร่ร้อนธรรมชาติ กรวดกะสะ หินน้ำห้วย ทราย

(องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ, “แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2552 – 2554,” 2 กรกฎาคม 2551.)

2. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

1. ทฤษฎีความต้องการและทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์และเป็นทฤษฎีการจูงใจที่รู้จักกันอย่างแพร่หลาย มาสโลว์มองความต้องการของมนุษย์ เป็นลักษณะลำดับขั้นจากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด ซึ่งประกอบด้วย (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ 2545: 311)

1. ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อการอยู่รอด เช่น อาหาร น้ำ ความอบอุ่น ที่อยู่อาศัย การนอน และการพักผ่อน

2. ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security or safety needs) คือ ความต้องการที่จะเป็นอิสระจากอันตรายทางกาย และความกลัวต่อการสูญเสียงาน ทรัพย์สิน อาหาร หรือที่อยู่อาศัย

3. ความต้องการการยอมรับหรือความต้องการทางสังคม (Affiliation or acceptance needs) คือ ความต้องการที่จะให้ตนเป็นที่ยอมรับของสังคม เริ่มต้นจากความต้องการที่จะให้ตนเป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว ไปจนถึงเป็นที่ยอมรับของคนอื่นๆในสังคม

4. ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) คือ ความต้องการที่จะให้ตนได้รับการยกย่องจากสังคม มีเกียรติ มีฐานะในสังคม ความต้องการนี้เป็นความพึงพอใจในอำนาจ ภาวะภาคภูมิใจ สถานะ และความเชื่อมั่นในตนเอง

5. ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Need for Self-actualization) คือ ความต้องการที่จะให้ตนได้รับความสำเร็จและสมหวังในสิ่งที่ตนปรารถนา

2. ทฤษฎีความพอใจในงาน

1) ทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮิร์ซเบิร์ก

ทฤษฎีสององค์ประกอบของเฮิร์ซเบิร์ก (Two-factor theory of motivation, Herzberg, 1959) เฮิร์ซเบิร์กแบ่งองค์ประกอบในการทำงานที่ทำให้คนมีความรู้สึกพอใจหรือไม่พอใจออกเป็น 2 ประเภท คือ

1.1 องค์ประกอบประเภทซ่อมแซม (hygiene) จะเป็นองค์ประกอบจำพวกที่เป็นสภาพแวดล้อมของงาน เป็นสิ่งที่อยู่ภายนอกร่างกายของบุคคล (extrinsic factors) ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนองความต้องการ เช่น ทางกาย ทางความมั่นคงปลอดภัย หรือทางสังคม บุคคลจะได้รับการปลดปล่อยจากความไม่พอใจ เขาก็จะมีลักษณะอารมณ์เป็นปกติสุข แต่ถ้าเขาไม่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการดังกล่าว เขาก็จะเกิดความไม่พอใจ เกิดความเคร่งเครียดและวิตกกังวล

องค์ประกอบประเภทซ่อมแซมนี้ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นขั้นพื้นฐานในการทำงาน เช่น การบังคับบัญชา เงินเดือนค่าจ้าง สภาพแวดล้อมในการทำงาน ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน กับผู้บังคับบัญชา เป็นต้น (สิริอร วิชชาวุธ 2544: 221)

1.2 องค์ประกอบประเภทเสริมสร้าง (motivators) เป็นองค์ประกอบจำพวกที่เป็นเนื้อหาของงานโดยตรง เป็นสิ่งที่เกิดภายในร่างกายของบุคคล (intrinsic factors) ถ้าบุคคลได้รับการตอบสนองในความต้องการด้านความนิยมยกย่องนับถือในตน หรือในด้านอิสระในการกระทำและด้านพัฒนาศักยภาพของตน บุคคลจะมีความรู้สึกพอใจ เมื่อเกิดความพอใจเขาก็จะทำงานมากยิ่งขึ้น หมกมุ่นกับมันมากขึ้น แต่หากเขาไม่ได้รับสิ่งเหล่านี้ เขาก็ไม่มีความรู้สึกใด

องค์ประกอบนี้ถือว่าเป็นสิ่งปรารถนาให้ปรากฏอยู่ในการทำงาน เช่น ความสำเร็จในการทำงาน การได้รับการยกย่อง การได้รับความรับผิดชอบ ความก้าวหน้าในอาชีพ และลักษณะงานที่ท้าทายความสามารถ (สิริอร วิชชาวุธ 2544: 222)

2) ทฤษฎีดุลภาคของอาดัมส์

ทฤษฎีดุลภาคของอาดัมส์ (Equity theory by Adams) กล่าวว่าไว้ว่า บุคคลมักจะเปรียบเทียบอัตราการลงแรงกับผลตอบแทนที่เขาได้รับอยู่เสมอว่าเหมาะสมหรือไม่ ถ้าเขาได้รับการ

ตอบแทนต่อการลงแรงของเขาไม่เหมาะสม เขามักเกิดความไม่พอใจขึ้นเสมอ และผลของความไม่พอใจนี้เองจะทำให้เขาเปลี่ยนแปลง หรือกำหนดพฤติกรรมการทำงานของเขาให้เหมาะสมกับผลตอบแทน

แนวทฤษฎีของอาดัมส്മิทพยายามที่จะเน้นให้เห็นถึง ความยุติธรรมในการแลกเปลี่ยนแรงงานและผลตอบแทน ไม่ว่าสิ่งตอบแทนนั้นจะเป็นอะไรก็ตาม (สิริอร วิชชาวุธ 2544: 222)

3) ทฤษฎีความไม่ตรงกัน

ทฤษฎีความไม่ตรงกัน ถือว่ามีความเชื่อว่า มนุษย์จะมีความพอใจหรือไม่พอใจขึ้นอยู่กับ

3.1 สิ่งที่บุคคลได้รับจริงๆ สอดคล้องกับสิ่งที่เขาปรารถนาหรือไม่

3.2 ปริมาณของสิ่งที่เขาได้รับนั้นอยู่ในระดับสูงกว่าหรือเท่ากับระดับขั้นต่ำสุดที่เขาปรารถนาหรือไม่

บุคคลจะพอใจ เมื่อได้รับสิ่งที่ตนปรารถนา และจะพอใจเมื่อได้รับเท่ากับจำนวนที่คาดหวังไว้ บุคคลมักไม่พอใจ หากได้รับสิ่งที่ตนไม่ปรารถนา และหรือได้รับสิ่งตอบแทนต่ำกว่าที่คาดหวัง สิ่งที่ปรารถนาเหล่านี้ไม่จำเป็นจะต้องเป็นเงินเพียงอย่างเดียว อาจเป็นลักษณะงาน ลักษณะเพื่อนร่วมงาน และหัวหน้างาน เป็นต้น เราสามารถคิดว่าความพอใจหรือไม่พอใจจะเกิดจากผลรวมของความแตกต่างระหว่าง ความคาดหวังและความเป็นจริงของสิ่งที่เขาได้รับในองค์ประกอบต่างๆ แนวความคิดของล๊อคน์มาใช้เพื่อหาความพอใจในงาน (สิริอร วิชชาวุธ 2544: 223)

ซึ่งพอร์เตอร์ (Porter, 1961) ให้คำจำกัดความของความพอใจในงานว่า เป็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ตอบแทนในความคาดหวัง กับการได้รับสิ่งตอบแทนในความเป็นจริง เขาแบ่งการรับรู้ของบุคคลต่อการได้รับสิ่งตอบแทนออกเป็น 2 ส่วน คือ การรับรู้ว่าจะควรจะได้ และการรับรู้ว่าได้จริง (สิริอร วิชชาวุธ 2544: 223-224)

ปัจจัยที่กำหนดในการรับรู้ว่าจะควรได้รับ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. ตัวบุคคลเอง ได้แก่ ความต้องการ บุคลิกภาพ และแบบลักษณะของตน
2. สถานการณ์ทางสังคม ได้แก่ การเปรียบเทียบระหว่างบุคคลในสังคม ปทัสถานของกลุ่ม อ้างอิง และองค์ประกอบของงานในอดีต

ปัจจัยกำหนดในการรับรู้ว่าได้จริง คือ สภาพที่ได้จากงานทางปฏิบัติจริงๆ เช่น เงินเดือน การปกครอง งาน ผู้ร่วมงาน ความปลอดภัยในงาน โอกาสก้าวหน้าในงาน เป็นต้น

3. ทฤษฎีกำไร (Theories of Profit)

กำไรคือ ผลตอบแทนของผู้ประกอบการ ซึ่งอาจเกิดขึ้นจากการใช้ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ หรือจากสาเหตุต่างกัน (สังวร ปัญญาฉิลก, วลัย ชวลิขันธ์ และสุพพดา ปิยะเกศิน 2546: 16) ทฤษฎีเกี่ยวกับกำไรมีหลายทฤษฎีด้วยกัน ซึ่งจะนำเสนอเฉพาะทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้เท่านั้น

1) ทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับความเสี่ยง (Risk-bearing)

กล่าวไว้ว่า กำไร คือผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการได้รับจากการยอมรับภาระความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจ เนื่องจากกิจการมีภาระผูกพันที่จะจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ ในรูปของ แรงงาน ค่าเช่า และดอกเบี้ย ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงภัยเพราะบางครั้งกิจการอาจไม่ได้รับกำไร หรืออาจขาดทุนได้ ดังนั้นถ้าทุกสิ่งดำเนินไปอย่างถูกต้องเหมาะสม ผู้ประกอบการก็สมควรที่จะได้รับผลตอบแทนใดๆ ก็ตามที่เหลืออยู่หลังจากหักต้นทุนทั้งหมดออกแล้ว

และเนื่องจากธุรกิจมีความเสี่ยงภัย ความสามารถในการหากำไรจะต้องสูงมากพอที่จะจูงใจให้ผู้ประกอบการดำเนินธุรกิจต่อไป ยิ่งธุรกิจมีความเสี่ยงภัยมากเพียงใด ก็คาดหวังว่าจะได้กำไรมากขึ้นเพียงนั้น ความเสี่ยงภัยอาจทำให้ผู้ที่เข้ามาดำเนินธุรกิจเกิดความท้อถอย แต่ผู้ประกอบการที่ยอมเสี่ยงภัยนั้น แล้วดำเนินกิจการต่อ ก็สมควรได้รับกำไรสูงขึ้นเมื่อธุรกิจประสบความสำเร็จ (สังวร ปัญญาฉิลก และคณะ 2546: 17)

2) ทฤษฎีประสิทธิภาพในการจัดการ (Managerial efficiency)

กำไรอาจเกิดขึ้นจากประสิทธิภาพในการจัดการ เช่นสามารถลดต้นทุน สามารถคาดคะเนเหตุการณ์และปัญหาที่จะเกิดขึ้น และสามารถหาวิธีในการจัดปัญหาที่จะมีผลทำให้รายได้หรือกำไรลดลงได้ อาจใช้เทคนิคการตลาดที่แยบยล ปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ เป็นต้น (สังวร ปัญญาฉิลก และคณะ 2546: 20)

3) ทฤษฎีกำไรที่ได้รับโดยมิได้คาดหมาย (Windfall profit)

ในบางกรณี กำไรอาจเกิดขึ้นโดยมิได้คาดหมาย ซึ่งกำไรเช่นนี้ไม่ได้เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามปกติของธุรกิจ หากแต่เกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกและอยู่นอกเหนือการควบคุมของธุรกิจ ตัวอย่างเช่น อัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้นหรือลดต่ำลง ความต้องการหรืออุปสงค์ของตลาดเพื่อสูงขึ้น เป็นต้น (สังวร ปัญญาฉิลก และคณะ 2546: 21)

4. ทฤษฎีอุปสงค์

อุปสงค์ หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ณ ระดับราคาต่างๆ กัน ภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยปกติเมื่อสินค้าราคาต่ำ ผู้บริโภคจะต้องการซื้อสินค้าเป็นจำนวนมาก แต่เมื่อราคาสูงขึ้นผู้บริโภคจะมีความต้องการซื้อสินค้าน้อยลง เส้นอุปสงค์จึงเป็นเส้นที่ลาดลงมาจากทางซ้ายลงมาทางขวา แสดงว่าผู้บริโภคต้องการสินค้ามากขึ้นเมื่อราคาลดลง (สังวร ปัญญาพิติก และคณะ 2546: 46)

5. ทฤษฎีอุปทาน

อุปทาน หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตยินดีเสนอขาย ณ ระดับราคาต่างๆ กันภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยปกติเมื่อราคาสูงขึ้นผู้ขายย่อมยินดีจะเสนอสินค้าขายมากขึ้น เส้นอุปทานจึงเป็นเส้นที่ลาดจากทางซ้ายขึ้นไปทางขวา (สังวร ปัญญาพิติก และคณะ 2546: 46)

6. ทฤษฎีต้นทุน

ต้นทุนการผลิต (Cost of production) หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ผู้ผลิตจ่ายออกไป เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการที่ต้องการ ค่าใช้จ่ายที่ทำให้มูลค่าของสินค้าหรือบริการเพิ่มขึ้น หรือค่าใช้จ่ายที่ทำให้รรถประโยชน์ของสินค้าหรือบริการเพิ่มขึ้น (อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง 2546: 144)

การจัดประเภทต้นทุนโดยถือเกณฑ์จำนวนค่าใช้จ่ายจริงและค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้จ่ายจริง คือ

1. ต้นทุนที่ชัดเจนหรือต้นทุนที่จ่ายออกไปจริง (Explicit cost) หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่จ่ายออกไปจริงของกิจการ ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการซื้อวัตถุดิบ ค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ย ค่าเครื่องมือ เป็นต้น

2. ต้นทุนภายในหรือต้นทุนแฝง (Implicit costs) หมายถึง ต้นทุนที่ถูกประเมินขึ้นจากการนำปัจจัยการผลิตหรือสินทรัพย์ของธุรกิจหรือผู้เกี่ยวข้องมาใช้โดยไม่ได้จ่ายค่าตอบแทนให้จริง เช่น การใช้อาคารและที่ดินของตนเองประกอบธุรกิจ การใช้แรงงานภรรยาและบุตร โดยไม่ต้องจ่ายค่าจ้าง เป็นต้น

สำหรับต้นทุนที่ใช้ในการปลูกยางพารา แบ่งออกเป็น 5 ส่วนตามลักษณะงานดังนี้ (ชไมพร ไชยลังกา 2546: 7)

1. ต้นทุนในการปลูกยางพารา ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการเตรียมพื้นที่ปลูก ค่าพันธุ์ยาง ค่าแรงในการปลูก ค่าปุ๋ย เป็นต้น

2. ค่าใช้จ่ายในบำรุงรักษาสวนยางก่อนเปิดกรีด ได้แก่ ค่าเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตรต่าง ๆ ค่าปุ๋ย และยาปราบศัตรูพืช ค่าแรงในการดูแลรักษาสวนยาง เป็นต้น
3. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในการทำสวนยางพาราก่อนเปิดกรีด ได้แก่ ค่าปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช สารเคมี ค่าเครื่องมืออุปกรณ์ในการกรีดยาง ค่าแรงในการกรีดยางพาราและดูแลรักษาสวนยาง เป็นต้น
4. ค่าใช้จ่ายในการแปรรูปผลผลิต ได้แก่ เครื่องมืออุปกรณ์ในการทำยาแผ่น ค่าวัตถุดิบในการแปรรูปน้ำยาง เป็นต้น
5. ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่าเสื่อมราคา ค่าซ่อมแซมเครื่องมืออุปกรณ์การเกษตร ค่าน้ำประปา เป็นต้น

การวิเคราะห์ต้นทุน ปริมาณ กำไร และจุดคุ้มทุน (อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง 2546: 166)

กำหนดให้

TR = รายรับทั้งหมด

P = ราคาขายต่อหน่วย

Q = ปริมาณยอดขายทั้งหมด

TC = ต้นทุนรวม

TFC = ต้นทุนคงที่รวม

TVC = ต้นทุนผันแปรรวม

AVC = ต้นทุนผันแปรเฉลี่ยต่อหน่วย

CM = กำไรส่วนเกิน

ดังนั้น

รายรับรวม : $TR = P \times Q$

ต้นทุนรวม : $TC = TFC + (AVC)(Q)$

กำไรส่วนเกิน : $CM = (P)(Q) - TVC$

ณ จุดคุ้มทุน ผลงานวิจัยนักศึกษาระดับปริญญาตรี

$$TR = TC$$

$$(P)(Q) = TFC + (AVC)(Q)$$

$$(P)(Q) - (AVC)(Q) = TFC$$

$$(Q)(P - AVC) = TFC$$

$$Q = \frac{TFC}{P - AVC}$$

7. ทฤษฎีการพยากรณ์ในกรณีที่แนวโน้มผันแปรตามฤดูกาล (Seasonal variation)

เป็นการวิเคราะห์แบบอนุกรมเวลา ซึ่งโดยปกติข้อมูลจะเป็นตัวเลขรายเดือนหรือรายไตรมาส ดังนั้นการผันแปรตามฤดูกาล จะแสดงข้อมูลแบบอนุกรมเวลาด้วย ซึ่งการผันแปรตามฤดูกาลในแต่ละช่วงของเศรษฐกิจมักจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศเป็นสำคัญ เช่น ราคาขางพาราในช่วงฤดูฝนจะสูงแต่ เกษตรกรได้รับผลผลิตน้อยลงเนื่องจากฝนตกไม่สามารถกรีดยางได้ และราคาขางพาราจะตกลงมาในช่วงเทศกาลต่างๆ เนื่องจากเกษตรกรต้องการใช้เงินเพิ่มขึ้น ก็จะมีความต้องการขายขางพาราในช่วงนี้มาก เป็นต้น (อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง 2546: 296)

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัฒนศักดิ์ ศรีสมบัติ (2542) ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกขางพาราต่อการดำเนินการธุรกิจเกษตร ในจังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ทำสวนขางพาราส่วนใหญ่เป็นชาย อายุเฉลี่ย 46.05 ปี และมีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.97 คน จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 สมรสแล้วและอยู่ด้วยกัน อาชีพหลักคือ การทำสวนขางพารา อาชีพรองคือ การทำนา ขนาดพื้นที่ครอบครองทั้งหมดเฉลี่ย 35.60 ไร่/ครัวเรือน พื้นที่สวนขางทั้งหมดเฉลี่ย 26.91 ไร่/ครัวเรือน และมีพื้นที่สวนขางเปิดกรีดยางเฉลี่ย 21.02 ไร่/ครัวเรือน มีเงินออมรูปเงินฝากมากที่สุดเฉลี่ย 13,821.22 บาท มีการรับทราบข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ และวิทยุ มีความรู้ความเข้าใจในธุรกิจเกษตร(การทำสวนขาง) อยู่ในระดับสูง

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกขางพาราใช้ปัจจัยการผลิต ได้แก่ แรงงาน เครื่องจักร เพื่อเตรียมดิน กำจัดวัชพืช และจ้างแรงงานคนกรีดยาง จะแบ่งการจ้างกรีดยางระหว่างเจ้าของสวนและลูกจ้าง คือ 60 : 40 สำหรับปุ๋ยจะใช้ทั้งในสวนขางอ่อนและสวนขางเปิดกรีดยาง โดยซื้อจากร้านขายปุ๋ยในท้องถิ่น รวมทั้งปัจจัยการผลิตอื่นๆ ด้วย เช่น ถ้วยรองรับน้ำยาง ตะแกรงกรอง เป็นต้น รายได้หลักส่วนใหญ่ได้จากรายการขาย โดยมีการขนส่งผลผลิตไปขายด้วยพาหนะของตนเอง ก่อนขายมีการสืบราคาในตลาดแล้วขายปลีกให้แก่พ่อค้าในท้องถิ่น แต่รายได้ไม่เพียงพอก่อให้เกิดหนี้สิน โดยกู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

พื้นที่ปลูกขางพารามีความสัมพันธ์กับความคิดเห็นต่อการขายและการตลาด สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ทำสวนขางพารา มีความต้องการความรู้เกี่ยวกับธุรกิจเกษตร เรื่องตลาดขางพารา รองลงมาคือการปลูกพืชเสริมในสวนขาง และการลดต้นทุนการผลิต ส่วนปัญหาที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ทำสวนขางพาราพบมาก คือ ปัญหาผลผลิตราคาต่ำ รองลงมาได้แก่ ปัญหาปัจจัยการผลิตคุณภาพต่ำ- ราคาแพง และปัญหาการขาดแคลนสินเชื่อ

ชไมพร ไชยลังกา (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ : กรณีศึกษาโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดพะเยา พบว่าในปัจจุบันมีเกษตรกรในพื้นที่ภาคเหนือเป็นจำนวนมากให้ความสนใจในการลงทุนทำสวนยางพารา เนื่องมาจากนโยบายในการขยายพื้นที่ปลูกยางพาราของรัฐบาลในชุดปัจจุบัน(2546) แต่เนื่องจากยางพาราเป็นพืชเศรษฐกิจชนิดใหม่สำหรับเกษตรกรทางภาคเหนือ เกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องการทำสวนยาง และยางพาราต้องใช้ระยะเวลาเวลานานกว่าจะให้ผลผลิต อีกทั้งราคายางพารายังมีความอ่อนไหวตามความต้องการของตลาด ดังนั้นรัฐบาลควรสนับสนุนด้านการให้ความรู้ทางวิชาการแก่เกษตรกร ความช่วยเหลือทางด้านเงินทุน และความช่วยเหลือด้านการตลาดให้แก่เกษตรกรอย่างจริงจังเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

พนิตรา พิษคุณ (2545) ศึกษา แนวทางการผลิตยางพาราแผ่นดินเพื่อพัฒนาคุณภาพใน อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา พบว่าเจ้าของสวนและแรงงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เจ้าของสวนส่วนใหญ่อายุ 30-59 ปี ส่วนแรงงานอายุ 30-49 ปี ทั้งสองกลุ่มจบการศึกษาระดับประถมศึกษา ทั้งสองกลุ่มมีความรู้ระดับปานกลาง เจ้าของสวนมีปัญหาด้านแรงงาน กล่าวคือ แรงงานมีทักษะน้อยและมีลักษณะอุปนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ อย่างไรก็ตามเจ้าของสวนก็มีความพอใจในคุณภาพยางของตนเอง

สำหรับแนวทางในการพัฒนาคุณภาพยางแผ่น นักวิชาการกล่าวว่า ควรมีการจัดฝึกอบรมให้แก่ชาวสวนยาง การฝึกอบรมนั้นต้องทำอย่างต่อเนื่อง และทุกครั้งเมื่อเสร็จสิ้นการฝึกอบรมแล้วต้องมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเช่นกัน นอกจากนี้ชาวสวนยางควรได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มเพื่อที่จะได้มีอำนาจต่อรองราคา และควบคุมการผลิตยางพารา

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ผู้วิจัย ได้กำหนดวิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งประกอบไปด้วย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และ การวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรชาวสวนยางพาราที่เป็น ประชาชนของตำบลบางพระเหนือ ซึ่งประชาชนของตำบลบางพระเหนือ รวมทั้งสิ้น 3,169 คน แยกเป็นชาย 1,603 คน หญิง 1,566 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 22.44 คน/ตารางกิโลเมตร สามารถแบ่งแยกประชากรของแต่ละหมู่บ้านได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนประชาชนของตำบลบางพระเหนือทั้งหมด

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
1	บ้านโนไไร่	152	247	263	510
2	บ้านบางขุนแพ่ง	202	306	303	609
3	บ้านคอกช้าง	102	175	166	343
4	บ้านบางใหญ่	211	333	302	625
5	บ้านระวี	321	542	536	1,055
	รวม	988	1,599	1,570	3,169

ที่มา : องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง, องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ, แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2552 – 2554 (ระนอง : ม.ป.ท., 2550), 3.

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	รวม (คน)	จำนวนเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา (คน)
1	บ้านโนไไร่	152	510	268
2	บ้านบางขุนแพ่ง	202	609	223
3	บ้านคอกช้าง	102	343	146
4	บ้านบางใหญ่	211	625	402
5	บ้านระวี	321	1,055	525
รวม		988	3,169	1,564

ที่มา : องค์การบริหารส่วนจังหวัดระนอง, องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ, แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2552 – 2554 (ระนอง : ม.ป.ท., 2550), 4.

ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามวิธีของ Taro Yamane โดยคำนวณจากจำนวนเกษตรกรผู้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทั้งหมดในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ทั้งหมด 1,564 คน และยอมรับความคลาดเคลื่อนที่ 5% ซึ่งแสดงรายละเอียดของการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง ได้ดังต่อไปนี้

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในกรณีที่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน (Finite Population) ใช้สูตรทาโร ยามานะ (Taro Yamane 1973: 125, อ้างถึงใน ชไมยพร ไชยลังกา 2547: 25)

สูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

เมื่อ

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของจำนวนเกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทั้งหมดในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง จำนวนทั้งสิ้น

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

$$n = \frac{1,564}{1 + 1,564(0.05)^2}$$

$$n \approx 318.53$$

จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ตามสูตรของ Taro Yamane หาจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่างได้ 318.53 คน เนื่องจากผลการคำนวณที่ได้ไม่ลงตัวจึงเลือกที่จะทำสำรวจที่ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน ซึ่ง

หมู่ที่ 1 มีจำนวนของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคิดเป็น 17.14 % ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

หมู่ที่ 2 มีจำนวนของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคิดเป็น 14.26 % ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

หมู่ที่ 3 มีจำนวนของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคิดเป็น 9.33 % ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

หมู่ที่ 4 มีจำนวนของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคิดเป็น 25.70 % ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

หมู่ที่ 5 มีจำนวนของกลุ่มประชากรที่ทำการศึกษาคิดเป็น 33.57 % ของกลุ่มประชากรทั้งหมด

ดังนั้น จึงทำการแบ่งแบบสัมภาษณ์โดยในหมู่ที่ 1 ใช้แบบสัมภาษณ์ 60 ชุด หมู่ที่ 2 ใช้แบบสัมภาษณ์ 50 ชุด หมู่ที่ 3 ใช้แบบสัมภาษณ์ 33 ชุด หมู่ที่ 4 ใช้แบบสัมภาษณ์ 90 ชุด และหมู่ที่ 5 ใช้แบบสัมภาษณ์ 117 ชุด ในการวิจัยนี้จะใช้ การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) ซึ่งการสุ่มวิธีนี้เป็นวิธีที่เหมาะสม และสอดคล้องต่อการดำรงชีวิตของกลุ่มตัวอย่างถูกเลือกในการสัมภาษณ์ที่สุด เนื่องจากในการสัมภาษณ์นี้กลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา และกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเลือกสุ่มไม่ค่อยมีเวลาว่าง หรือไม่ค่อยอยู่บ้าน จึงทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้แค่ช่วงเวลาเช้า และเวลาเย็นของวันเท่านั้น ซึ่งจะทำให้การสัมภาษณ์ข้อมูลเป็นไปอย่างล่าช้า ผู้วิจัยจึงเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อความสะดวก และรวดเร็วในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการปรับปรุงจากวิทยานิพนธ์เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ : กรณีศึกษา โครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดพะเยา ของชไมพร ไชยลังกา(2547) โดยแบบสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยบุคคล คือ ลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ระดับการศึกษา และ สถานะภาพสมรส

ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขต ตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทำ สวนยางพาราของ เกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

โดยทั้งในส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 3 ให้เติมข้อความในช่องว่าง หรือเลือกตอบ โดยขีดเครื่องหมาย / ใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริง โดยการตอบแบบสัมภาษณ์นี้จะไม่มีการเปิดเผย และไม่มีผลใดๆ ต่อการปฏิบัติตัวของเกษตรกร และคำตอบที่เกษตรกรตอบจะถือเป็นความลับ และนำไปใช้เฉพาะการศึกษาเท่านั้น

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้
 ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลจำนวนประชาชนของตำบลบางพระเหนือ รวมทั้งสิ้น 3,169 คน แยกเป็นชาย 1,603 คน หญิง 1,566 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ย 22.08 คน/ตารางกิโลเมตร (องค์การบริหารส่วนตำบลบางพระเหนือ, “แผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2552 – 2554,” 2 กรกฎาคม 2551.)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาข้อมูลจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราที่เป็นประชาชนของตำบลบางพระเหนือ

ขั้นตอนที่ 3 สุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อทำการสัมภาษณ์ โดยสุ่มเลือกใช้การสุ่มตัวอย่างแบบ บังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อความสะดวก และรวดเร็วในการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ตั้งแต่ หมู่ที่ 1 ถึงหมู่ที่ 5 ของตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

ขั้นตอนที่ 4 เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และมีระยะเวลาในการ สัมภาษณ์เกษตรกรชาวสวนยางพารา ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และมีรายละเอียดการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

การวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) จะทำการวิเคราะห์ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ นำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาทำ หาค่าเฉลี่ยและคำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง จะนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาทำ หาค่าเฉลี่ย และคำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง จะนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาทำการรวบรวมแล้วสรุปผล

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของประกอบอาชีพทำสวนยางพาราในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาถึง สาเหตุในการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง
3. เพื่อศึกษาถึง ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวน 350 ราย ทั้งหมดเป็นเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ถูกสัมภาษณ์ คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ นำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาทำ หาค่าเฉลี่ย และคำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง จะนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาทำ หาค่าเฉลี่ย และคำนวณเป็นค่าร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง จะนำข้อมูลที่ได้ดังกล่าวมาทำการรวบรวมแล้วสรุปผล ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ
อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง

ตารางที่ 4 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่

เลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1. ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา	318	90.86
2. ไม่ได้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา	32	9.14
รวม	350	100

จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จำนวน 318 คน (ร้อยละ 90.86) และไม่ได้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจำนวน 32 คน (ร้อยละ 9.14)

ตารางที่ 5 แสดงเพศของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ชาย	274	86.2
2. หญิง	44	13.8
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เป็นผู้ชายจำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 86.2 เป็นผู้หญิงจำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.8

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 6 แสดงอายุของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
1. 31-40	20	6.3
2. 41-50	112	35.2
3. 51-60	168	52.8
4. สูงกว่า 60	18	5.7
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพารา ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 168 คน (ร้อยละ 52.8) รองลงมามีอายุระหว่าง 41 -50 ปี จำนวน 112 คน (ร้อยละ 35.2) มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 6.3) และมีอายุสูงกว่า 60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด คือ มีจำนวน 18 คน (ร้อยละ 5.7)

เกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีอายุน้อยที่สุด คือ 32 ปี

เกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีอายุสูงสุด คือ 68 ปี

อายุเฉลี่ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 52 ปี

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 - 3	137	43.1
2. 4 - 6	171	53.8
3. มากกว่า 6	10	3.1
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 4 – 6 คน จำนวน 171 คน (ร้อยละ 53.8) รองลงมา มีจำนวนสมาชิกในครอบครัว ตั้งแต่ 1 – 3 คน จำนวน 137 คน (ร้อยละ 43.1) และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 6 คน จำนวน 10คน (ร้อยละ 3.1)

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรชาวสวนยางพาราจำนวนต่ำสุด คือ 1 คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรชาวสวนยางพาราจำนวนสูงสุด คือ 8 คน

สมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรชาวสวนยางพาราโดยเฉลี่ย คือ 4 คน

ตารางที่ 8 แสดงระดับการศึกษาของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
1. ประถมศึกษาปีที่ 4	314	98.7
2. ประถมศึกษาปีที่ 6	2	0.6
3. มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ ม.ศ.3)	1	0.3
4. มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ม.6, ม.ศ.5, ปวช.)	1	0.3
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 314 คน (ร้อยละ 98.7) รองลงมา มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 2 คน (ร้อยละ 0.6) มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ ม.ศ.3) มีจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.3) มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ม.6, ม.ศ.5, ปวช.) มีจำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.3) เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาในระดับต่ำสุด คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ที่มีระดับการศึกษาในระดับสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ม.6, ม.ศ.5, ปวช.)

ตารางที่ 9 อาชีพหลักของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

อาชีพหลัก	จำนวน	ร้อยละ
1. ทำการเกษตร	247	77.7
2. ค้าขาย	33	10.4
3. รับจ้าง	27	8.5
4. รับราชการ	11	3.5
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ มีอาชีพหลักทำการเกษตร จำนวน 247 คน (ร้อยละ 77.7) รองลงมา ค้าขายจำนวน 33 คน (ร้อยละ 10.4) รับจ้างจำนวน 27 คน (ร้อยละ 8.5) และรับราชการจำนวน 11 คน (ร้อยละ 3.5)

อาชีพหลักที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกทำต่ำสุด คือ รับราชการ

อาชีพหลักที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกทำสูงสุด คือ ทำการเกษตร

ผลงานวิจัยนกระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 10 อาชีพเสริมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

อาชีพเสริม	จำนวน	ร้อยละ
1. ทำการเกษตร	275	86.5
2. ค้าขาย	3	0.9
3. รับจ้าง	40	12.6
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ มีอาชีพเสริมทำการเกษตร จำนวน 275 คน (ร้อยละ 86.5) รองลงมา คือรับจ้างจำนวน 40 คน (ร้อยละ 12.6) และค้าขายจำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.9)

อาชีพเสริมที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกทำต่ำสุด คือ ค้าขาย

อาชีพเสริมที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกทำสูงสุด คือ ทำการเกษตร

ตารางที่ 11 แสดงฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ฐานะทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
1. มีหนี้สิน	223	70.1
2. พอกินพอใช้	41	12.9
3. มีเงินออม	54	17
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ส่วนใหญ่มีหนี้สินจำนวน 223 คน (ร้อยละ 70.1) รองลงมา คือมีเงินออมจำนวน 54 คน (ร้อยละ 17.0) และพอกินพอใช้จำนวน 41 คน (ร้อยละ 12.9)

ตารางที่ 12 แสดงสถาบันที่ทำการกู้ยืมเงินของการมีหนี้สิน โดยรวมของครอบครัว

สถาบันที่กู้เงิน	จำนวน	ร้อยละ
1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	192	86.1
2. กองทุนหมู่บ้าน	31	13.9
รวม	223	100

จากการศึกษาพบว่า จากจำนวนเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแบบมีหนี้สินส่วนใหญ่มีหนี้สินโดยกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 192 คน (ร้อยละ 86.1) รองลงมา คือกู้จากกองทุนหมู่บ้านจำนวน 31 คน (ร้อยละ 13.9)

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนหนี้สินโดยรวมของครอบครัวเกษตรกรชาวสวนยางพารา

จำนวนหนี้สิน (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 50,000	45	20.2
2. 50,000 – 200,000	86	38.6
3. 200,001 – 350,000	82	36.8
4. 350,001 – 500,000	9	4.0
5. มากกว่า 500,000	1	0.4
รวม	223	100

จากการศึกษาพบว่า จากจำนวนเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแบบมีหนี้สินจำนวน 223 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนหนี้สินประมาณ 50,000 – 200,000 บาท จำนวน 86 คน (ร้อยละ 38.6) รองลงมามีจำนวนหนี้สินประมาณ 200,001 – 350,000 บาท จำนวน 82 คน (ร้อยละ 36.8) มีจำนวนหนี้สินต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 45 คน (ร้อยละ 20.2) มีจำนวนหนี้สินประมาณ 350,001 – 500,000 บาท จำนวน 9 คน (ร้อยละ 4.0) มีจำนวนหนี้สินมากกว่า 500,000 บาท จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.4)

จำนวนหนี้สินต่ำสุดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 10,000 บาท
จำนวนหนี้สินสูงสุดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 700,000 บาท
จำนวนหนี้สินเฉลี่ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 110,000 บาท

ตารางที่ 14 แสดงรูปแบบเงินออมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

เงินออมในรูปแบบ	จำนวน	ร้อยละ
1. เงินสด	13	24.1
2. ฝากธนาคาร	41	75.9
รวม	54	100

จากการศึกษาพบว่า จากจำนวนเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแบบมีเงินออมจำนวน 54 คน ส่วนใหญ่มีเงินออมโดยฝากธนาคาร จำนวน 41 คน (ร้อยละ 75.9) รองลงมา มีเงินออมแบบเงินสดจำนวน 13 คน (ร้อยละ 24.1)

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนเงินออมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

จำนวนเงินออม (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 50,000	5	9.3
2. 50,000 – 200,000	8	14.8
3. 200,001 – 350,000	7	13.0
4. 350,001 – 500,000	20	37.0
5. มากกว่า 500,000	14	25.9
รวม	54	100

จากการศึกษาพบว่า จากจำนวนเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีฐานะทางเศรษฐกิจแบบมีเงินออมจำนวน 54 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนเงินออมประมาณ 350,001 – 500,000 บาท จำนวน 20 คน (ร้อยละ 37.0) รองลงมา มีจำนวนเงินออมมากกว่า 500,000 บาท จำนวน 14 คน (ร้อยละ 25.9) มีจำนวนเงินออม 50,000 – 200,000 บาท จำนวน 8 คน (ร้อยละ 14.8) มีจำนวนเงินออมประมาณ 200,001 – 350,000 บาท จำนวน 7 คน (ร้อยละ 13.0) มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 5 คน (ร้อยละ 9.3)

จำนวนเงินออมต่ำสุดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 2,000 บาท

จำนวนเงินออมสูงสุดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 1,300,000 บาท

จำนวนเงินออมเฉลี่ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 457,900 บาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา

ตารางที่ 16 จำนวนพื้นที่ครอบครองทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

พื้นที่ครอบครองทั้งหมด (ไร่)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 - 15	16	5.0
2. 16 - 30	181	56.9
3. 31 - 45	75	23.6
4. มากกว่า 45	46	14.5
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพารา ส่วนใหญ่มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมด 16 – 30 ไร่ จำนวน 181 คน (ร้อยละ 56.9) รองลงมา มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมด 31 - 45 ไร่ จำนวน 75 คน (ร้อยละ 23.6) มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมดมากกว่า 45 ไร่ จำนวน 46 คน (ร้อยละ 14.5) มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมด 1 - 15 ไร่ จำนวน 16 คน (ร้อยละ 5.0)

พื้นที่ครอบครองทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราต่ำสุด 10 ไร่

พื้นที่ครอบครองทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราสูงสุด 220 ไร่

พื้นที่ครอบครองทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราโดยเฉลี่ย 32.75 ไร่

ตารางที่ 17 แสดงพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

พื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด (ไร่)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 - 15	36	11.3
2. 16 -30	193	60.7
3. 31 - 45	81	25.5
4. มากกว่า 45	8	2.5
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพารา ส่วนใหญ่มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด 16 – 30 ไร่ จำนวน 193 คน (ร้อยละ 60.7) รองลงมามีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด 31 - 45 ไร่ จำนวน 81 คน (ร้อยละ 25.5) มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด 1 - 15 ไร่ จำนวน 36 คน (ร้อยละ 11.3) มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดมากกว่า 45 ไร่ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 2.5)

พื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราต่ำสุด 10 ไร่

พื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราสูงสุด 120 ไร่

พื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราโดยเฉลี่ย 27.30 ไร่

ตารางที่ 18 แสดงพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

พื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด (ไร่)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 - 15	97	30.5
2. 16 -30	192	60.4
3. 31 - 45	26	8.2
4. มากกว่า 45	3	0.9
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด 16 – 30 ไร่ จำนวน 192 คน (ร้อยละ 60.4) รองลงมามีพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด 1 - 15 ไร่

จำนวน 97 คน (ร้อยละ 30.5) มีพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด 31 – 45 ไร่ จำนวน 26 คน (ร้อยละ 8.2) มีพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด มากกว่า 45 ไร่ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 0.9)

พื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราต่ำสุด 10 ไร่

พื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราสูงสุด 100 ไร่

พื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดของเกษตรกรชาวสวนยางพาราโดยเฉลี่ย 22.30 ไร่

ตารางที่ 19 แสดงจำนวนต้นยางพาราทั้งหมดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

จำนวนต้นยางพาราทั้งหมด (ต้น)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 – 1,000	18	5.7
2. 1,001 – 2,000	196	61.6
3. 2,001 – 3,000	86	27.0
4. มากกว่า 3,000	18	5.7
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่าเกษตรกรชาวสวนยางพารา ส่วนใหญ่มีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด 1,001 – 2,000 ต้น จำนวน 196 คน (ร้อยละ 61.6) รองลงมา มีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด 2,001 – 3,000 ต้น จำนวน 86 คน (ร้อยละ 27.0) และมีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด 1 – 1,000 ต้น และมากกว่า 3,000 ต้น มีจำนวนเท่ากันคือ 18 คน (ร้อยละ 5.7)

เกษตรกรชาวสวนยางพารามีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด ต่ำสุด คือ 700 ต้น

เกษตรกรชาวสวนยางพารามีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด สูงสุด คือ 8,500 ต้น

เกษตรกรชาวสวนยางพารามีจำนวนต้นยางพาราโดย เฉลี่ย คือ 1,940 ต้น

ตารางที่ 20 แสดงการใช้ที่ดินก่อนที่จะประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ก่อนที่ท่านประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ท่านใช้ที่ดินทำอะไร	จำนวน	ร้อยละ
1. ไร่ร้าง	243	76.4
2. ปลูกข้าว	49	15.4
3. ปลูกผลไม้	26	8.2
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ก่อนที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราจะประกอบอาชีพทำสวนยางพาราส่วนใหญ่ที่ดินบริเวณดังกล่าวรกร้าง มีจำนวน 243 คน (ร้อยละ 76.4) รองลงมาคือเกษตรกรชาวสวนยางพาราเคยใช้ที่ดินบริเวณนั้นปลูกข้าวมาก่อน จำนวน 49 คน (ร้อยละ 15.4) เกษตรกรชาวสวนยางพาราเคยใช้ที่ดินบริเวณนั้นปลูกผลไม้มาก่อน จำนวน 26 คน (ร้อยละ 8.2)

ตารางที่ 21 แสดงระยะเวลาที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา (ปี)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 – 10	58	18.2
2. 11 – 20	107	33.6
3. 21 – 30	153	48.1
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพารา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นระยะเวลา 21 – 30 ปี จำนวน 153 (ร้อยละ 48.1) รองลงมาคือประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นระยะเวลา 11 – 20 ปี จำนวน 107 (ร้อยละ 33.6) และประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเป็นระยะเวลา 1 – 10 ปี จำนวน 58 (ร้อยละ 18.2) ระยะเวลาที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราประกอบอาชีพทำสวนยางพาราน้อยที่สุด คือ 10 ปี ระยะเวลาที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราประกอบอาชีพทำสวนยางพารามากที่สุด คือ 30 ปี ระยะเวลาที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเฉลี่ย คือ 21 ปี

ตารางที่ 22 แสดงปริมาณผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับ

ปริมาณผลผลิตยางพาราที่ท่านได้รับ (กิโลกรัม)	จำนวน	ร้อยละ
1. 200 – 400	144	45.3
2. 401 - 600	92	28.9
3. 601 - 800	61	19.2
4. มากกว่า 800	21	6.6
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับปริมาณผลผลิตยางพาราส่วนใหญ่ได้รับในปริมาณ 200 – 400 กิโลกรัม/ไร่/ปี จำนวน 144 คน (ร้อยละ 45.3) รองลงมาคือได้รับในปริมาณ 401 - 600 กิโลกรัม/ไร่/ปี จำนวน 92 คน (ร้อยละ 28.9) ได้รับในปริมาณ 601 – 800

กิโลกรัม/ไร่/ปี จำนวน 61 คน (ร้อยละ 19.2) และได้รับในปริมาณมากกว่า 800 กิโลกรัม/ไร่/ปี จำนวน 21 คน (ร้อยละ 6.6)

ปริมาณผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับต่ำสุด คือ 200 กิโลกรัม/ไร่/ปี

ปริมาณผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับสูงสุด คือ 1,200 กิโลกรัม/ไร่/ปี

ปริมาณผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับเฉลี่ย คือ 480 กิโลกรัม/ไร่/ปี

ตารางที่ 23 แสดงราคาขายยางพาราเฉลี่ยที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับ

ราคาขายยางพาราเฉลี่ยกิโลกรัมละ (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 – 20	206	64.8
2. 21 - 40	55	17.3
3. มากกว่า 40	57	17.9
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับราคาขายยางพาราเฉลี่ยในราคา กิโลกรัมละ 1 – 20 บาท จำนวน 206 คน (ร้อยละ 64.8) รองลงมาคือ ได้รับราคาขายยางพาราเฉลี่ยในราคา กิโลกรัมละมากกว่า 40 บาท จำนวน 57 คน (ร้อยละ 17.9) และได้รับราคาขายยางพาราเฉลี่ยในราคา กิโลกรัมละ 21 - 40 บาท จำนวน 55 คน (ร้อยละ 17.3)

ราคาขายยางพาราเฉลี่ยที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับต่ำสุด คือ 15 บาท

ราคาขายยางพาราเฉลี่ยที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับสูงสุด คือ 55 บาท

ราคาขายยางพาราเฉลี่ยที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับเฉลี่ย คือ 24.75 บาท

ตารางที่ 24 แสดงรายได้รวมทั้งหมดต่อปีของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

รายได้รวมทั้งหมดต่อปี (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 150,000	26	8.2
2. 150,001 – 250,000	139	43.7
3. 250,001 – 350,000	68	21.4
4. 350,001 – 450,000	52	16.4
5. 450,000 – 550,000	22	6.9
6. มากกว่า 550,000	11	3.5
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 150,001 – 250,000 บาท จำนวน 139 คน (ร้อยละ 43.7) รองลงมา มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 250,001 – 350,000 บาท จำนวน 68 คน (ร้อยละ 21.4) มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 350,001 – 450,000 บาท จำนวน 52 คน (ร้อยละ 16.4) มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปีต่ำกว่า 150,000 บาท จำนวน 26 คน (ร้อยละ 8.2) มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 450,000 – 550,000 บาท จำนวน 22 คน (ร้อยละ 6.9) มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปีมากกว่า 550,000 บาท จำนวน 11 คน (ร้อยละ 3.5) รายได้รวมทั้งหมดต่อปีที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับต่ำสุด คือ 120,000 บาท รายได้รวมทั้งหมดต่อปีที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับสูงสุด คือ 1,300,000 บาท รายได้รวมทั้งหมดต่อปีที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับเฉลี่ย คือ 140,260 บาท

ตารางที่ 25 แสดงรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี

รายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 150,001	160	50.3
2. 150,001 – 250,000	95	29.9
3. 250,001 – 350,000	28	8.8
4. 350,001 – 450,000	28	8.8
5. 450,000 – 550,000	6	1.9
6. มากกว่า 550,000	1	0.3
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 150,001 บาท จำนวน 160 คน (ร้อยละ 50.3) รองลงมา มีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี 150,001 – 250,000 บาท จำนวน 95 คน (ร้อยละ 29.9) มีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี 250,001 – 350,000 บาท และ 350,001 – 450,000 บาท จำนวน 28 คน (ร้อยละ 8.8) มีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี 450,000 – 550,000 บาท จำนวน 6 คน (ร้อยละ 1.9) มีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี มากกว่า 550,000 บาท จำนวน 1 คน (ร้อยละ 0.3)

รายได้จากผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับเฉลี่ยต่อปีต่ำสุด คือ 50,000 บาท

รายได้จากผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับเฉลี่ยต่อปีสูงสุด คือ 800,000 บาท

รายได้จากผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับเฉลี่ยต่อปีโดยเฉลี่ย คือ 209,670 บาท

ตารางที่ 26 แสดงจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพารา

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพารา (คน)	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 คน	67	21.1
2. 2 คน	182	57.2
3. 3 คน	43	13.5
4. 4 คน	17	5.3
5. 5 คน	9	2.8
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ในครอบครัวของเกษตรกรชาวสวนยางพารามีจำนวนสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 2 คน มีจำนวน 182 คน (ร้อยละ 57.2) รองลงมาคือจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ทำสวนยางพารา 1 คน มีจำนวน 67 คน (ร้อยละ 21.1) จำนวนสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 3 คน มีจำนวน 43 คน (ร้อยละ 13.5) จำนวนสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 4 คน มีจำนวน 17 คน (ร้อยละ 5.3) จำนวนสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 5 คน มีจำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.8)

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพาราน้อยที่สุด คือ 1 คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพารามากที่สุด คือ 5 คน

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพาราโดยเฉลี่ย คือ 2 คน

ตารางที่ 27 แสดงการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา

จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพารา (คน)	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ได้จ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา	88	27.7
2. จ้างแรงงาน 1 คน	189	59.4
3. จ้างแรงงาน 2 คน	41	12.9
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา 1 คน มีจำนวน 189 คน (ร้อยละ 59.4) รองลงมาคือไม่ได้จ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา มีจำนวน 88 คน (ร้อยละ 27.7) มีการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา 2 คน มีจำนวน 41 คน (ร้อยละ 12.9)

จำนวนแรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพาราน้อยที่สุด คือ 1 คน

จำนวนแรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพาราสูงสุด คือ 2 คน

จำนวนแรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพาราเฉลี่ย คือ 1 คน

ตารางที่ 28 แสดงการจ่ายค่าแรงแก่แรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพารา

วิธีการจ่ายค่าแรงแก่แรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1. จ่ายเป็นเงิน	50	21.7
2. จ่ายโดยแบ่งเปอร์เซ็นต์ 40 – 60	73	31.7
3. จ่ายโดยแบ่งเปอร์เซ็นต์ 50 – 50	108	46.6
รวม	230	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพาราจำนวน 230 คน มีการจ่ายค่าแรงแก่แรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพาราจ่ายโดยแบ่งเปอร์เซ็นต์ 50 – 50 มีจำนวน 108 คน (ร้อยละ 46.6) รองลงมาคือจ่ายโดยแบ่งเปอร์เซ็นต์ 40 – 60 มีจำนวน 73 คน (ร้อยละ 31.7) และจ่ายเป็นเงิน จำนวน 50 คน (ร้อยละ 21.7)

ตารางที่ 29 แสดงการกู้ยืมเงิน เพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

การกู้ยืมเงิน	จำนวน	ร้อยละ
1. กู้	182	57.2
2. ไม่กู้	136	42.8
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จำนวน 182 คน (ร้อยละ 57.2) ไม่มีการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จำนวน 136 คน (ร้อยละ 42.8)

ตารางที่ 30 แสดงสถาบันที่ทำการกู้ยืมเงินมาเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

สถาบันที่กู้เงิน	จำนวน	ร้อยละ
1. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	157	86.3
2. กองทุนหมู่บ้าน	25	13.7
รวม	182	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่สถาบันที่เกษตรกรชาวสวนยางพารากู้ยืมเงินมาเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารากู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน 157 คน (ร้อยละ 86.3) กู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้าน จำนวน 25 คน (ร้อยละ 13.7)

ตารางที่ 31 แสดงจำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

จำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา (บาท)	จำนวน	ร้อยละ
1. ต่ำกว่า 50,000	38	20.8
2. 50,000 – 200,000	60	33
3. 200,001 – 350,000	74	40.7
4. 350,001 – 500,000	7	3.9
5. มากกว่า 500,000	3	1.6
รวม	182	100

จากการศึกษาพบว่า จากจำนวนเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีกู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทั้งหมดจำนวน 182 คน ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีจำนวนเงินที่กู้ยืม 200,001 – 350,000 บาท จำนวน 74 คน (ร้อยละ 40.7) รองลงมา มีจำนวนเงินที่กู้ยืม 50,000 – 200,000 บาท จำนวน 60 คน (ร้อยละ 33) มีจำนวนเงินที่กู้ยืมต่ำกว่า 50,000 บาท จำนวน 38 คน (ร้อยละ 20.8) มีจำนวนเงินที่กู้ยืม 350,001 – 500,000 บาท จำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.9) มีจำนวนเงินที่กู้ยืมมากกว่า 500,000 บาท จำนวน 3 คน (ร้อยละ 1.6)

จำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราค่าสูงสุดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 20,000 บาท จำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 550,000 บาท จำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเฉลี่ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 138,680 บาท

ตารางที่ 32 แสดงแหล่งที่มาของพันธุ์ยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

แหล่งที่มาของพันธุ์ยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1. ซื้อ	231	72.6
2. ขยายพันธุ์เอง	87	27.4
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการซื้อพันธุ์ยางพารา จำนวน 231 คน (ร้อยละ 72.6) และขยายพันธุ์เอง จำนวน 87 คน (ร้อยละ 27.4)

ตารางที่ 33 แสดงรายรับและรายจ่ายจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

รายรับและรายจ่ายจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1. รายรับเกินรายจ่าย	285	89.6
2. รายรับเท่ากับรายจ่าย	33	10.4
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีรายรับเกินรายจ่ายจำนวน 285 คน (ร้อยละ 89.6) และรายรับเท่ากับรายจ่าย จำนวน 33 คน (ร้อยละ 10.4)

ตารางที่ 34 แสดงการจัดทำบัญชีจากการทำสวนยางพารา

การจัดทำบัญชีจากการทำสวนยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1. ทำ	0	0.0
2. ไม่ทำ	318	100
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำบัญชี จำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และมีการจัดทำบัญชี จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 35 แสดงการศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพารา

การศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1. ศึกษา	318	100
2. ไม่ศึกษา	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพาราจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) ไม่มีการศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพารา จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 36 แหล่งความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

แหล่งความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1. เพื่อนเกษตรกร	318	100
2. เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการ	0	0.0
3. เรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารทางวิชาการ	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า แหล่งความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับจากเพื่อนเกษตรกร จำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) รองลงมาคือจากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการจำนวน 0 คน (ร้อยละ 0) และจากการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารทางวิชาการ จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 37 แสดงความต้องการความรู้เพิ่มเติมของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ความต้องการความรู้เพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการ	318	100
2. ไม่ต้องการ	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการความรู้เพิ่มเติมจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) ไม่มีความต้องการความรู้เพิ่มเติม จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 38 แสดงความรู้ที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราต้องการศึกษาเพิ่มเติมมากที่สุด

ความรู้ที่ต้องการศึกษาเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
1. ตลาดยางพารา	103	32.4
2. ราคายางพารา	177	55.7
3. เครื่องทุ่นแรงที่ใช้แทนแรงงานคน	38	11.9
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการความรู้เพิ่มเติมด้านราคายางพารามากที่สุด จำนวน 177 คน (ร้อยละ 55.7) รองลงมาคือด้านตลาดยางพารา จำนวน 103 คน (ร้อยละ 32.4) และด้านเครื่องทุ่นแรงที่ใช้แทนแรงงานคน จำนวน 38 คน (ร้อยละ 11.9)

ตารางที่ 39 แสดงการได้รับผลผลิตยางพาราจากสวนยางพารา

การได้รับผลผลิตยางพาราจากสวนยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้รับผลผลิตแล้ว	318	100
2. ยังไม่ได้รับผลผลิต	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราการได้รับผลผลิตยางพาราจากสวนยางพาราจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และไม่มีการจัดทำบัญชี จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 40 แสดงการปฏิบัติต่อผลผลิตยางพาราที่ผลิตได้

การปฏิบัติต่อผลผลิตยางพาราที่ผลิตได้	จำนวน	ร้อยละ
1. ขายเอง	318	100
2. เก็บไว้ก่อน	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราปฏิบัติต่อผลผลิตยางพาราที่ผลิตได้โดยการขายเองจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และเก็บไว้ก่อน จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 41 แสดงปัจจัยที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราคิดว่ามีผลกระทบต่อราคาผลผลิตยางพารา

ปัจจัยที่คิดว่ามีผลกระทบต่อราคาผลผลิตยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1.สภาพอากาศ	207	65.1
2.ราคาน้ำมัน	48	15.1
3.การเมือง	7	2.2
4.เทศกาลต่างๆ	52	16.4
5.นโยบายของภาครัฐ	4	1.3
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราคิดว่ามีผลกระทบต่อราคาผลผลิตยางพารา คือ สภาพอากาศ จำนวน 207 คน (ร้อยละ 65.1) รองลงมาคือเทศกาลต่างๆ จำนวน 52 คน (ร้อยละ 16.4) ราคาน้ำมันจำนวน 48 คน (ร้อยละ 15.1) การเมืองจำนวน 7 คน (ร้อยละ 2.2) และนโยบายของภาครัฐ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.3)

วิธีในการปลูกยางพารา

ตารางที่ 42 แสดงการเตรียมดินในช่วงที่ประกอบอาชีพทำสวนยางใหม่

ในช่วงที่ประกอบอาชีพทำสวนยางใหม่มีการเตรียมดินหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1.เตรียม	318	100
2. ไม่เตรียม	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ในช่วงที่ประกอบอาชีพทำสวนยางใหม่เกษตรกรชาวสวนยางพารา มีการเตรียมดินจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และไม่มีการเตรียมดิน จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 43 แสดงวิธีการเตรียมดินของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

วิธีการเตรียมดิน	จำนวน	ร้อยละ
1. จ้างแรงงานคน	133	41.8
2. เตรียมเอง	116	36.5
3. จ้างแรงงานคนและเตรียมเอง	69	21.7
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่ในช่วงที่ประกอบอาชีพทำสวนยางใหม่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการเตรียมดินโดยจ้างแรงงานคน จำนวน 133 คน (ร้อยละ 41.8) รองลงมาคือ เตรียมดินเองจำนวน 116 คน (ร้อยละ 36.5) จ้างแรงงานคนและเตรียมเอง จำนวน 69 คน (ร้อยละ 21.7)

ตารางที่ 44 แสดงการใส่ปุ๋ยยางพารา

ใส่ปุ๋ยยางพาราหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1. ใส่	318	100
2. ไม่ใส่	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยยางพารา จำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และไม่มีการใส่ปุ๋ยยางพารา จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 45 แสดงการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน

ใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1. ใส่	318	100
2. ไม่ใส่	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนจำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 46 แสดงจำนวนครั้งที่ใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนต่อปี

จำนวนครั้งที่ใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนต่อปี	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 ครั้ง	41	12.9
2. 2 ครั้ง	277	87.1
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน 1 ครั้งต่อปีจำนวน 41 คน (ร้อยละ 12.9) รองลงมามีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน 2 ครั้งต่อปีจำนวน 277 คน (ร้อยละ 87.1)

ตารางที่ 47 แสดงช่วงของการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน

ช่วงของการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน	จำนวน	ร้อยละ
1. เดือนมกราคม	9	2.8
2. เดือนกุมภาพันธ์	33	10.4
3. เดือนมกราคม และเดือนพฤศจิกายน	59	18.6
4. เดือนมกราคม และเดือนธันวาคม	24	7.5
5. เดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤศจิกายน	144	45.3
6. เดือนกุมภาพันธ์ และเดือนธันวาคม	49	15.4
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤศจิกายน จำนวน 144 คน (ร้อยละ 45.3) รองลงมาคือช่วงเดือนมกราคม และเดือนพฤศจิกายน จำนวน 59 คน (ร้อยละ 18.6) ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือน

ชั้นวาคมจำนวน 49 (ร้อยละ15.4) ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ จำนวน 33 (ร้อยละ10.4) ช่วงเดือนมกราคม และเดือนธันวาคมจำนวน 24 (ร้อยละ 7.5) และช่วงเดือนมกราคม จำนวน 9 คน (ร้อยละ 2.8)

ตารางที่ 48 แสดงการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด

ใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีดหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1. ใช่	318	100
2. ไม่ใช่	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีดจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด จำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 49 แสดงจำนวนครั้งที่ใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีดต่อปี

จำนวนครั้งที่ใส่ปุ๋ยสวนยางพาราต่อปี	จำนวน	ร้อยละ
1. 1 ครั้ง	0	0.0
2. 2 ครั้ง	318	100
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด 2 ครั้งต่อปีจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด 1 ครั้งต่อปีเลย (ร้อยละ 0.0)

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ตารางที่ 50 แสดงช่วงของการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด

ช่วงของการใส่ปุ๋ยสวนยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1. เดือนมกราคม และเดือนพฤศจิกายน	61	19.2
2. เดือนมกราคม และเดือนธันวาคม	40	12.6
3. เดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤศจิกายน	71	22.3
4. เดือนกุมภาพันธ์ และเดือนธันวาคม	146	45.9
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีดย ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนธันวาคม จำนวน 146 คน (ร้อยละ 45.9) รองลงมาคือช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤศจิกายน จำนวน 71 คน (ร้อยละ 22.3) ช่วงเดือนมกราคม และเดือนพฤศจิกายนจำนวน 61 (ร้อยละ 19.2) ช่วงเดือนมกราคม และเดือนธันวาคมจำนวน 40 คน (ร้อยละ 12.6)

ตารางที่ 51 แสดงการใช้จ่ายทาหน้ายางของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

การใช้จ่ายทาหน้ายาง	จำนวน	ร้อยละ
1. ใช้	141	44.3
2. ไม่ใช้	177	55.7
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราใช้จ่ายทาหน้ายางจำนวน 177 คน (ร้อยละ 55.7) และไม่ใช้จ่ายทาหน้ายาง จำนวน 141 คน (ร้อยละ 44.3)

ตารางที่ 52 แสดงการใช้จ่ายปราบวัชพืชในสวนยาง

การใช้จ่ายปราบวัชพืชในสวนยาง	จำนวน	ร้อยละ
1. ใช้	187	58.8
2. ไม่ใช้	131	41.2
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราใช้จ่ายปราบวัชพืชในสวนยางจำนวน 187 คน (ร้อยละ 58.8) และไม่ใช้จ่ายปราบวัชพืชในสวนยาง จำนวน 131 คน (ร้อยละ 41.2)

ตารางที่ 53 แสดงการใช้จ่ายปราบวัชพืชในสวนยาง

การใช้จ่ายปราบวัชพืชในสวนยาง	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ใช้ จะใช้แรงงานคน	36	27.5
2. ไม่ใช้ จะใช้เครื่องจักร	95	72.5
รวม	131	100

จากการศึกษาพบว่า กรณีที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่ใช้ยาปราบวัชพืชในสวนยางมีจำนวน 131 คน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เครื่องจักรปราบวัชพืชในสวนยาง มีจำนวน 95 คน (ร้อยละ 72.5) รองลงมาคือใช้แรงงานคนปราบวัชพืชในสวนยาง มีจำนวน 36 (ร้อยละ 27.5)

ตารางที่ 54 การมีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

การมีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1.มี	318	100
2.ไม่มี	0	0.0
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และกรณีไม่มีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจำนวน 0 คน (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 55 แสดงอุปสรรคในการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

อุปสรรคในการปลูกยางพารา	จำนวน	ร้อยละ
1.ราคายางพาราดกต่ำ	239	75.2
2.ขาดความรู้เกี่ยวกับการปลูก และการผลิตยางพารา	19	6.0
3.ภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย	25	7.9
4.ขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินงาน	20	6.3
5.ขาดแคลนแรงงาน	15	4.6
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราด้านราคายางพาราดกต่ำ จำนวน 239 คน (ร้อยละ 75.2) รองลงมาคือด้านภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย จำนวน 25 คน (ร้อยละ 7.9) ด้านขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินงาน จำนวน 20 คน (ร้อยละ 6.3) ด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการปลูก และการผลิต จำนวน 19 คน (ร้อยละ 6.0) และด้านขาดแคลนแรงงานจำนวน 15 คน (ร้อยละ 4.6)

ตารางที่ 56 แสดงความต้องการปลูกยางพาราเพิ่มของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

ต้องการปลูกยางพาราเพิ่มหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม	172	54.1
2. ไม่ต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม	146	54.9
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่มีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่มจำนวน 146 คน (ร้อยละ 54.9) และ มีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม จำนวน 172 คน (ร้อยละ 54.1)

ตารางที่ 57 แสดงเหตุผลในกรณีต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม

เหตุผลที่ต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ
1. ต้องการมีรายได้เพิ่ม	101	58.7
2. หากราคายางพาราสูงขึ้น	71	41.3
รวม	172	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่มจำนวน 172 คนส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ต้องการปลูกยางพาราเพิ่มเพราะต้องการมีรายได้เพิ่ม จำนวน 101 คน (ร้อยละ 58.7) รองลงมาคือต้องการปลูกยางพาราเพิ่มหากราคายางพาราสูงขึ้นจำนวน 71 คน (ร้อยละ 41.3)

ตารางที่ 58 แสดงเหตุผลในกรณีไม่ต้องการปลูกยางพารา

เหตุผลที่ไม่ต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม	จำนวน	ร้อยละ
1. ราคาขายยางพาราคงต่ำเกินไป	68	46.6
2. ไม่มีที่ดินสำหรับปลูกเพิ่ม	55	37.7
3. สนใจปลูกพืชชนิดอื่นมากกว่า	23	15.7
รวม	146	100

จากการศึกษาพบว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่มีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่มจำนวน 146 คน ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ไม่ต้องการปลูกยางพาราเพิ่มเพราะราคายางพาราคงต่ำ

เกินไปจำนวน 68 คน(ร้อยละ 46.6) รองลงมาคือไม่มีที่ดินสำหรับปลูกเพิ่ม จำนวน 55 คน (ร้อยละ 37.7) และสนใจปลูกพืชชนิดอื่นมากกว่า จำนวน 23 คน (ร้อยละ 15.7)

ตารางที่ 59 แสดงการได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จากหน่วยงานของ
ภาครัฐ

การได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากหน่วยงานของภาครัฐ	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้รับ	0	0.0
2. ไม่ได้รับ	318	100
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่ได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากหน่วยงานของภาครัฐ จำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และไม่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จากหน่วยงานของภาครัฐเลย (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 60 แสดงว่า เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือไม่

ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือไม่	จำนวน	ร้อยละ
1. ได้รับ	0	0.0
2. ไม่ได้รับ	318	100
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลจำนวน 318 คน (ร้อยละ 100) และไม่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเลย (ร้อยละ 0.0)

ตารางที่ 61 ความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในแต่ละด้าน

ความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในแต่ละด้าน	จำนวน	ร้อยละ
1.แหล่งเงินทุน	21	6.6
2.ความรู้ในการปลูก และผลิตยางพาราที่มีคุณภาพ	12	3.8
3.ราคายางพารา	255	80.2
4.ต้นกล้าพันธุ์ยางพาราที่ต้องการ	30	9.4
รวม	318	100

จากการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในด้านราคายางพารา จำนวน 255 คน (ร้อยละ 80.2) รองลงมาคือด้านต้นกล้าพันธุ์ยางพาราที่ต้องการจำนวน 30 คน (ร้อยละ 9.4) ด้านแหล่งเงินทุน จำนวน 21 คน (ร้อยละ 6.6) ด้านความรู้ในการปลูก และผลิตยางพาราที่มีคุณภาพจำนวน 12 คน (ร้อยละ 3.8)

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ

สำหรับข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง ซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่คิดว่าประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้ตนมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าตนได้รับความเป็นธรรมในเรื่องราคาขายยางพารา และเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับการช่วยเหลือของภาครัฐ ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

ด้านที่ 1 ท่านคิดว่าการปลูกยางพาราทำให้ท่านมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ/ไม่

1. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของตนดีขึ้นในเร็ววัน เนื่องจากยางพาราสามารถให้ผลผลิตแก่ตนได้ภายในระยะเวลาอย่างช้าที่สุดแค่ 7 ปีเท่านั้น แล้วหลังจากนั้นก็สามารถทำรายได้ให้แก่ครอบครัวของตนได้ อีกประมาณ 25 ปี

2. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า รายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน เนื่องจากการดำรงชีวิตของตนไม่มีค่าครองชีพที่สูงเหมือนในเขตเมือง ค่าใช้จ่ายที่สูงส่วนใหญ่ ก็เพียงแค่ค่าใช้จ่ายในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน และการผ่อนชำระหนี้สินเท่านั้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามั่นใจว่ารายได้ที่ตนได้รับจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน

3. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่า มีความพึงพอใจกับรายได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่ เนื่องจากราคายางมีความไม่แน่นอนมาก ส่งผลให้รายได้ที่ได้รับมีความไม่แน่นอนตามไปด้วย

4. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้น เนื่องจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราแม้เกษตรกรชาวสวนยางพาราจะไม่ได้รับเงินจากการขายผลผลิตต่อครั้งในจำนวนที่มากนัก แต่เกษตรกรชาวสวนยางพาราก็ได้รับผลผลิตยางพาราได้ตลอดทั้งปี แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศในแต่ละปีด้วย

5. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้มีหนี้สินเพิ่มขึ้น เพราะเกษตรกรชาวสวนยางพาราคิดว่า แม้ตนจะมีรายได้ไม่มากนักจากการขายผลผลิตในแต่ละครั้ง แต่รายได้ก็เพียงพอต่อการยังชีพ และรายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารายังได้นำมาผ่อนชำระหนี้สินที่มีอยู่เดิมอีกด้วย

6. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจะให้ผลผลิตที่ดี เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่ตนอาศัยอยู่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพทำสวนยางพารามากที่สุด แต่บางครั้งสภาพอากาศก็ไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

7. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าค่าครองชีพของตนสูงขึ้นทุกปี เพราะราคาเครื่องอุปโภคบริโภคที่ใช้ในครัวเรือนแทบทุกชนิดมีราคาสูงขึ้น รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ก็มีราคาสูงขึ้นมากเช่นกัน เช่น น้ำมัน เป็นต้น

ด้านที่ 2 ท่านได้รับความเป็นธรรมในเรื่องราคา/ไม่

1. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การขายยางพารามีความยุ่งยาก เนื่องจากในการขายยางพารานั้นมีตลาดรับซื้อผลผลิตยางพาราอยู่มากโดยทั่วไป ซึ่งสังเกตได้จากจำนวนพ่อค้าคนกลางที่แย่งกันซื้อผลผลิตยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา นอกจากนี้เกษตรกรชาวสวนยางพารายังสามารถขายผลผลิตยางพาราแก่ตลาดกลางยางพาราได้โดยตรง หากไม่พอใจต่อราคาที่พ่อค้าคนกลางกำหนด

2. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าราคายางพาราในปีถัดไป จะตกต่ำกว่าปีนี้ เนื่องจากราคายางพาราขึ้นๆ ลงๆ อยู่ตลอดเวลา

3. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ราคายางพาราในปัจจุบันมีความเป็นธรรมเที่ยงตรง แม้ว่าการขายยางพารานั้นสามารถทำได้ง่าย แต่เกษตรกรชาวสวนยางพาราก็อ้างรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรมด้านราคาขายยางพารา เพราะบางครั้งพ่อค้าคนกลางที่มีอยู่จำนวนมากนั้น ได้รวมกลุ่มกันกำหนดราคาซื้อโดยไม่ขึ้นอยู่กับราคาขายของตลาดกลางยางพารา ส่งผลให้

เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับราคาขายที่ต่ำกว่าความเป็นจริงมาก หากต้องนำผลผลิตยางพาราไปขายเองยังตลาดกลางยางพาราก็ทำให้มีค่าขนส่งที่เพิ่มมากขึ้น เพราะราคาน้ำมันสูงขึ้น ทำให้มีต้นทุนที่สูงขึ้น

4. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับราคาขายพาราในปัจจุบัน เนื่องจากในช่วงที่ทำการสัมภาระเกษตรกรชาวสวนยางพารา เป็นช่วงที่ราคาขายพาราตกต่ำที่สุดในรอบปี ซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เคยขายยางพาราได้ในราคา 80 – 100 บาท กลับขายได้ในราคา 20 บาท ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในระยะเวลา 2 – 8 สัปดาห์ เท่านั้น ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราตั้งรับกับสถานการณ์ดังกล่าวไม่ทัน ส่งผลให้ประสบปัญหาขาดทุนอย่างหนัก แต่เกษตรกรชาวสวนยางพาราจำเป็นต้องประกอบอาชีพทำสวนยางพาราต่อไป เนื่องจากเป็นอาชีพหลักของตน และเป็นแหล่งรายได้ส่วนสำคัญของครอบครัว

5. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ตนมีส่วนร่วมในการตั้งราคาขาย เนื่องจากในการขายยางพาราแต่ละครั้งผู้ที่ทำการรับซื้อยางพาราจะเป็นผู้กำหนดราคา ส่วนเกษตรกรชาวสวนยางพาราค่อยทำการตัดสินใจว่าจะขายผลผลิตยางพาราให้หรือไม่ โดยไม่ได้มีส่วนร่วมในการตั้งราคาขายเลย และเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่จึงมีความต้องการที่จะมีส่วนร่วมในการตั้งราคาขายพาราบ้าง

6. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ต้นทุนในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราต่ำ เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น มีราคาสูงขึ้นทุกปี แม้ว่าราคาขายพาราจะตกต่ำมากเพียงใด แต่ราคาปัจจัยการผลิตเหล่านั้นก็ไม่ได้ปรับตัวต่ำลงแต่อย่างใด

7. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่า ราคาปัจจัยการผลิตจะมีราคาสูงขึ้นในปีถัดไป เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ และการเมืองที่ยากจะคาดเดาทิศทาง ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่แน่ใจว่าราคาปัจจัยการผลิตจะมีราคาสูงขึ้นในปีถัดไปหรือไม่ เพราะแม้ว่าราคาปัจจัยในการผลิตทั้งหลายจะมีราคาแพงมากอยู่แล้ว แต่ก็อาจจะปรับตัวสูงขึ้นได้อีก หรืออาจจะปรับตัวต่ำลงก็เป็นไปได้ทั้งสองทาง แต่ตัวเกษตรกรชาวสวนยางพาราเองไม่สามารถคาดเดาล่วงหน้าได้ว่าผลจะเป็นอย่างไร

ด้านที่ 3 ท่านพึงพอใจกับการช่วยเหลือของภาครัฐ/ไม่

1. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพารา มีความยุ่งยากมาก เนื่องด้วยเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ ได้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารามาเป็นเวลาหลายปีแล้ว จึงมีความชำนาญในการประกอบอาชีพทำสวนยางพารามากในทุก

ขั้นตอน เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่จึงคิดว่าการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ไม่มี ความยุ่งยากมาก

2. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผลผลิตยางพาราของตนมีคุณภาพดี เพราะในการขายยางพาราของตน มักจะได้ราคาขายยางพาราเป็น ราคายางพาราชั้นดี หรือรองลงมา แต่ไม่เคยได้รับราคายางพาราชั้นเลวเลย

3. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ประชากรในตำบลบางพระ เหนือ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา เนื่องจากต่างก็มีเพื่อน และคนรู้จักที่เป็นเกษตรกร ชาวสวนยางพารา และมีการรับรู้ข่าวสารภายในตำบลบางพระเหนืออย่างใกล้ชิด จนทราบว่า ประชากรในตำบลบางพระเหนือ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา

4. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าสภาพอากาศ และภูมิประเทศที่ ตนอาศัยอยู่เหมาะแก่การประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ซึ่งมีการสังเกตว่าประชากรในตำบล บางพระเหนือ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา และพื้นที่ทางการเกษตรส่วนใหญ่ใน ตำบลบางพระเหนือ ก็เป็นพื้นที่สวนยางพารา

5. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ตนได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากเพื่อนเกษตรกร และจากส่วนราชการเป็นอดี ซึ่งส่วนใหญ่ ขอมรับว่าได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากเพื่อนเกษตรกรเป็นอดี แต่ในกรณีของส่วนราชการเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าจะ ไม่ค่อยได้รับ คำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเท่าที่ควร เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วน ใหญ่จึงมีความต้องการที่จะได้รับคำแนะนำ เกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากส่วน ราชการมากขึ้น

6. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยว่าตนมีความพึงพอใจกับความ ช่วยเหลือของภาครัฐ เนื่องจากเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าการช่วยเหลือ จากทางภาครัฐนั้นไม่ทั่วถึง บ่อยครั้งที่ขาดความจริงใจที่จะให้ความช่วยเหลือ เลือกลงปฏิบัติ และ บางครั้งเหมือนยิ่งเพิ่มภาระและปัญหาให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา เช่น การจัดสรรเงินให้กู้ยืม ดอกเบี้ยต่ำ เป็นการเพิ่มภาระหนี้สินแก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา เป็นต้น เกษตรกรชาวสวน ยางพาราส่วนใหญ่ยังต้องการความช่วยเหลือจากทางภาครัฐในอีกหลายๆ ด้าน และอยากให้ภาครัฐ นั้นให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรชาวสวนยางพาราอย่างทั่วถึง ให้ความช่วยเหลือด้วยความจริงใจ และไม่เลือกปฏิบัติในการให้ความช่วยเหลือ หรือเห็นแก่พวกพ้อง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาวิจัยดังนี้

1. เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมาของประกอบอาชีพทำสวนยางพาราในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง
3. เพื่อศึกษาถึง ปัญหาอุปสรรคในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีจำนวน 350 คน ทั้งหมดเป็นเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจะทำการวิเคราะห์ทางสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ซึ่งแบบสัมภาษณ์แบบออกเป็นส่วนต่างๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา ของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรผู้ปลูกยางพารา

สรุปผลการวิจัย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

การประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 90.86 และไม่ได้ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 9.14 เกษตรกรชาวสวนยางพารา ส่วนใหญ่เป็นผู้ชายร้อยละ 86.2 เป็นผู้หญิงร้อยละ 13.8 มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี ร้อยละ 52.8 รองลงมา มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี ร้อยละ 35.2 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 6.3 และมีอายุสูงกว่า 60 ปี ร้อยละ 5.7 อายุน้อยที่สุด คือ 32 ปี อายุสูงสุด คือ 68 ปี และอายุเฉลี่ย คือ 52 ปี จำนวนสมาชิกในครอบครัว มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 4 - 6 คน ร้อยละ 53.8 รองลงมา มี

จำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 1 – 3 คน ร้อยละ 43.1 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 6 คน ร้อยละ 3.1 ซึ่งจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด คือ 1 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัว สูงสุด คือ 8 คน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ย คือ 4 คน มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 98.7 รองลงมามีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ร้อยละ 0.6 มีระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ ม.ศ.3) ร้อยละ 0.3 ระดับการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ม.6, ม.ศ.5, ปวช.) ร้อยละ 0.3 ซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางพารามีระดับการศึกษาในระดับต่ำสุด คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับการศึกษาในระดับสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ม.6, ม.ศ.5, ปวช.) มีอาชีพหลักทำการเกษตรร้อยละ 77.7 รองลงมาค้าขายร้อยละ 10.4 รับจ้างร้อยละ 8.5 และรับราชการร้อยละ 3.5 ซึ่งอาชีพหลักที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกทำต่ำสุด คือ รับราชการ และอาชีพหลักที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกทำสูงสุด คือ ทำการเกษตร มีอาชีพเสริมทำการเกษตรร้อยละ 86.5 รองลงมา คือรับจ้างร้อยละ 12.6 และค้าขายร้อยละ 0.9 ซึ่งอาชีพเสริมที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกทำต่ำสุด คือ ค้าขาย และอาชีพเสริมที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกทำสูงสุด คือ ทำการเกษตร

ฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีหนี้สินร้อยละ 70.1 รองลงมา คือมีเงินออมร้อยละ 17 และพอกินพอใช้ ร้อยละ 12.9 สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีหนี้สินจำนวน 223 คน ส่วนใหญ่มีหนี้สินโดยกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรร้อยละ 86.1 รองลงมา คือกู้จากกองทุนหมู่บ้านร้อยละ 13.9 และมีจำนวนหนี้สินประมาณ 50,000 – 200,000 บาท ร้อยละ 38.6 รองลงมามีจำนวนหนี้สินประมาณ 200,001 – 350,000 บาท ร้อยละ 36.8 มีจำนวนหนี้สินต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 20.2 มีจำนวนหนี้สินประมาณ 350,001 – 500,000 บาท ร้อยละ 4 มีจำนวนหนี้สินมากกว่า 500,000 บาท ร้อยละ 0.4 จำนวนหนี้สินต่ำสุด คือ 10,000 บาท จำนวนหนี้สินสูงสุด คือ 700,000 บาท และจำนวนหนี้สินเฉลี่ย คือ 110,000 บาท สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีเงินออมจำนวน 54 คน ส่วนใหญ่มีเงินออมโดยฝากธนาคาร ร้อยละ 75.9 รองลงมา มีเงินออมแบบเงินสดร้อยละ 24.1 และส่วนใหญ่มีจำนวนเงินออมประมาณ 350,001 – 500,000 บาท ร้อยละ 37 รองลงมามีจำนวนเงินออมมากกว่า 500,000บาท ร้อยละ 25.9 มีจำนวนเงินออม 50,000 – 200,000บาท ร้อยละ 14.8 มีจำนวนเงินออมประมาณ 200,001 – 350,000 บาท ร้อยละ 13 มีจำนวนเงินออมต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 9.3 ซึ่งจำนวนเงินออมต่ำสุด คือ 2,000 บาท จำนวนเงินออมสูงสุด คือ 1,300,000 บาท จำนวนเงินออมเฉลี่ย คือ 457,900 บาท

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา

เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมด 16 – 30 ไร่ ร้อยละ 56.9 รองลงมา มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมด 31 - 45 ไร่ ร้อยละ 23.6 มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมดมากกว่า 45 ไร่ ร้อยละ 14.5 มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมด 1 - 15 ไร่ ร้อยละ 5.0 พื้นที่ครอบครองทั้งหมดต่ำสุด 10 ไร่ พื้นที่ครอบครองทั้งหมดสูงสุด 220 ไร่ และพื้นที่ครอบครองทั้งหมดโดยเฉลี่ย 32.75 ไร่ ส่วนใหญ่มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด 16 – 30 ไร่ ร้อยละ 60.7 รองลงมา มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด 31 - 45 ไร่ ร้อยละ 25.5 มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด 1 - 15 ไร่ ร้อยละ 11.3 มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดมากกว่า 45 ไร่ ร้อยละ 2.5 พื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดต่ำสุด 10 ไร่ พื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดสูงสุด 120 ไร่ พื้นที่สวนยางพาราทั้งหมดโดยเฉลี่ย 27.30 ไร่ มีพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด 16 – 30 ไร่ ร้อยละ 60.4 รองลงมา มีพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด 1 - 15 ไร่ ร้อยละ 30.5 มีพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด 31 – 45 ไร่ ร้อยละ 8.2 มีพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดมากกว่า 45 ไร่ ร้อยละ 0.9 พื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดต่ำสุด 10 ไร่ พื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดของสูงสุด 100 ไร่ และพื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีดโดยเฉลี่ย 22.30 ไร่ จำนวนต้นยางพาราทั้งหมดส่วนใหญ่มีอยู่ประมาณ 1,001 – 2,000 ต้น ร้อยละ 61.6 รองลงมา มีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด 2,001 – 3,000 ต้น ร้อยละ 27.0 และมีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด 1 – 1,000 ต้น และมากกว่า 3,000 ต้น มีจำนวนเท่ากันคือ ร้อยละ 5.7 จำนวนต้นยางพาราทั้งหมด ต่ำสุด คือ 700 ต้น จำนวนต้นยางพาราทั้งหมด สูงสุด คือ 8,500 ต้น และจำนวนต้นยางพาราโดยเฉลี่ย คือ 1,940 ต้น

การใช้ที่ดินก่อนที่จะประกอบอาชีพทำสวนยางพารา พบว่าก่อนที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราจะประกอบอาชีพทำสวนยางพาราส่วนใหญ่ที่ดินบริเวณดังกล่าวรกร้าง ร้อยละ 76.4 รองลงมาคือ เกษตรกรชาวสวนยางพาราเคยใช้ที่ดินบริเวณนั้นปลูกข้าวมาก่อน ร้อยละ 15.4 เกษตรกรชาวสวนยางพาราเคยใช้ที่ดินบริเวณนั้นปลูกผลไม้มาก่อน ร้อยละ 8.2 ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราประกอบอาชีพทำสวนยางพารามาเป็นระยะเวลา 21 – 30 ปี ร้อยละ 48.1 รองลงมาคือประกอบอาชีพทำสวนยางพารามาเป็นระยะเวลา 11 – 20 ปี ร้อยละ 33.6 และประกอบอาชีพทำสวนยางพารามาเป็นระยะเวลา 1 – 10 ปี ร้อยละ 18.2 ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราต่ำสุด คือ 10 ปี ระยะเวลาที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราสูงสุด คือ 30 ปี และระยะเวลาที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเฉลี่ย คือ 21 ปี

ปริมาณผลผลิตยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ได้รับประมาณ 200 – 400 กิโลกรัม/ไร่/ปี ร้อยละ 45.3 รองลงมาคือได้รับในปริมาณ 401 - 600 กิโลกรัม/ไร่/ปี ร้อยละ 28.9 ได้รับในปริมาณ 601 – 800 กิโลกรัม/ไร่/ปี ร้อยละ 19.2 และได้รับในปริมาณมากกว่า 800 กิโลกรัม/ไร่/ปี ร้อยละ 6.6 ปริมาณผลผลิตยางพาราที่ได้รับต่ำสุด คือ 200 กิโลกรัม/ไร่/ปี ปริมาณ

ผลผลิตยางพาราที่ได้รับสูงสุด คือ 1,200 กิโลกรัม/ไร่/ปี และปริมาณผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ย คือ 480 กิโลกรัม/ไร่/ปี และได้รับราคาขายยางพาราเฉลี่ยส่วนใหญ่ในราคา กิโลกรัมละ 1 – 20 บาท ร้อยละ 64.8 รองลงมาคือ ได้รับราคาขายยางพาราเฉลี่ยในราคา กิโลกรัมละมากกว่า 40 บาท ร้อยละ 17.9 และได้รับราคาขายยางพาราเฉลี่ยในราคา กิโลกรัมละ 21 - 40 บาท ร้อยละ 17.3 ราคาขายยางพาราเฉลี่ยที่ได้รับต่ำสุด คือ 15 บาท ราคาขายยางพาราเฉลี่ยที่ได้รับสูงสุด คือ 55 บาท และราคาขายยางพาราเฉลี่ยที่ได้รับเฉลี่ย คือ 24.75 บาท

ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 150,001 – 250,000 บาท ร้อยละ 43.7 รองลงมาได้รวมทั้งหมดต่อปี 250,001 – 350,000 บาท ร้อยละ 21.4 มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 350,001 – 450,000 บาท ร้อยละ 16.4 มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปีต่ำกว่า 150,000 บาท ร้อยละ 8.2 มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 450,000 – 550,000 บาท ร้อยละ 6.9 มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปีมากกว่า 550,000 บาท ร้อยละ 3.5 รายได้รวมทั้งหมดต่อปีต่ำสุด คือ 120,000 บาท รายได้รวมทั้งหมดต่อปีสูงสุด คือ 1,300,000 บาท และรายได้รวมทั้งหมดต่อปีเฉลี่ย คือ 140,260 บาท ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปีต่ำกว่า 150,001 บาท ร้อยละ 50.3 รองลงมาได้รวมทั้งหมดต่อปีที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี 150,001 – 250,000 บาท ร้อยละ 29.9 มีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี 250,001 – 350,000 บาท และ 350,001 – 450,000 บาท ร้อยละ 8.8 มีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี 450,000 – 550,000 บาท ร้อยละ 1.9 มีรายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปี มากกว่า 550,000 บาท ร้อยละ 0.3 รายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปีต่ำสุด คือ 50,000 บาท รายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปีสูงสุด คือ 800,000 บาท รายได้จากผลผลิตยางพาราที่ได้รับเฉลี่ยต่อปีโดยเฉลี่ย คือ 209,670 บาท

ส่วนใหญ่ในครอบครัวของเกษตรกรชาวสวนยางพารา มีจำนวนสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 2 คน ร้อยละ 57.2 รองลงมาคือจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ทำสวนยางพารา 1 คน ร้อยละ 21.1 จำนวนสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 3 คน ร้อยละ 13.5 จำนวนสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 4 คน ร้อยละ 5.3 จำนวนสมาชิกที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 5 คน ร้อยละ 2.8 จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพาราต่ำสุด คือ 1 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพาราสูงสุด คือ 5 คน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพาราโดยเฉลี่ย คือ 2 คน และส่วนใหญ่มีการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา 1 คน ร้อยละ 59.4 รองลงมาคือไม่ได้จ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา ร้อยละ 27.7 มีการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา 2 คน ร้อยละ 12.9 จำนวนแรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพาราต่ำสุด คือ 1 คน จำนวนแรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพาราสูงสุด คือ 2 คน และจำนวนแรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพาราเฉลี่ย คือ 1 คน และ

ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพาราจำนวน 230 คน มีการจ่ายค่าแรงแก่แรงงานที่จ้างเพื่อทำสวนยางพาราจ่ายโดยแบ่งเปอร์เซ็นต์ 50 – 50 มี ร้อยละ 46.6 รองลงมาคือจ่ายโดยแบ่งเปอร์เซ็นต์ 40 – 60 ร้อยละ 31.7 และจ่ายเป็นเงิน ร้อยละ 21.7

เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ มีการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 57.2 และไม่มีการกู้ยืมเงินเพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 42.8 โดยส่วนใหญ่ กู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 86.3 และกู้ยืมจากกองทุนหมู่บ้าน ร้อยละ 13.7 ซึ่งจากจำนวนเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีกู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทั้งหมดจำนวน 182 คน ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีจำนวนเงินที่กู้ยืม 200,001 – 350,000 บาท ร้อยละ 40.7 รองลงมาที่มีจำนวนเงินที่กู้ยืม 50,000 – 200,000 บาท ร้อยละ 33 มีจำนวนเงินที่กู้ยืมต่ำกว่า 50,000 บาท ร้อยละ 20.8 มีจำนวนเงินที่กู้ยืม 350,001 – 500,000 บาท ร้อยละ 3.9 มีจำนวนเงินที่กู้ยืมมากกว่า 500,000บาท ร้อยละ 1.6 จำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราค่าสุดของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 20,000 บาท จำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 550,000 บาท และจำนวนเงินที่กู้ยืมเพื่อใช้ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเฉลี่ยของเกษตรกรชาวสวนยางพารา คือ 138,680 บาท

ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการซื้อพันธุ์ยางพารา ร้อยละ 72.6 และขยายพันธุ์เอง ร้อยละ 27.4 และส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีรายรับเกินรายจ่ายจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ร้อยละ 89.6 และรายรับเท่ากับรายจ่าย ร้อยละ 10.4 เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่มีการจัดทำบัญชีจากการทำสวนยางพารา ร้อยละ 100 และมีการจัดทำบัญชี ร้อยละ 0 มีการศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพาราร้อยละ 100 ไม่มีการศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพารา ร้อยละ 0.0 ซึ่งส่วนใหญ่แหล่งความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับจากเพื่อนเกษตรกร ร้อยละ 100 รองลงมาคือจากเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานราชการ ร้อยละ 0.0 และจากการเรียนรู้ด้วยตนเองจากเอกสารทางวิชาการ ร้อยละ 0.0 และเกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 100 ไม่มีความต้องการความรู้เพิ่มเติม ร้อยละ 0.0 ซึ่งมีความต้องการความรู้เพิ่มเติมด้านราคายางพารามากที่สุด ร้อยละ 55.7 รองลงมาคือด้านตลาดยางพารา ร้อยละ 32.4 และด้านเครื่องทุ่นแรงที่ใช้แทนแรงงานคน ร้อยละ 11.9

เกษตรกรชาวสวนยางพาราการได้รับผลผลิตยางพาราจากสวนยางพาราร้อยละ 100 และไม่มีการจัดทำบัญชี ร้อยละ 0.0 ซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางพาราปฏิบัติต่อผลผลิตยางพาราที่ผลิตได้โดยการขายเอง ร้อยละ 100 และเก็บไว้ก่อน ร้อยละ 0 ทั้งนี้ปัจจัยที่เกษตรกรชาวสวน

ยางพาราคิดว่ามีผลกระทบต่อราคาผลผลิตยางพาราเป็นอย่างมาก คือ สภาพอากาศ ร้อยละ 65.1 รองลงมาคือเทศกาลต่างๆ ร้อยละ 16.4 ราคาน้ำมันร้อยละ15.1 การเมืองร้อยละ2.2 และนโยบายของภาครัฐ ร้อยละ 1.3

สำหรับวิธีในการปลูกยางพารา ในช่วงที่ประกอบอาชีพทำสวนยางใหม่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการเตรียมดินร้อยละ 100 และไม่มีการเตรียมดิน ร้อยละ 0.0 โดยวิธีการเตรียมดินของเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ คือ จ้างแรงงานคน ร้อยละ 41.8 รองลงมาคือ เตรียมดินเองร้อยละ 36.5 จ้างแรงงานคนและเตรียมเอง ร้อยละ 21.7 และเกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยยางพารา ร้อยละ 100 และไม่มีการใส่ปุ๋ยยางพารา ร้อยละ 0.0 ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน ร้อยละ 100 และไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน ร้อยละ 0.0 จำนวนครั้งที่ใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนต่อปีส่วนใหญ่ เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน 1 ครั้งต่อปีร้อยละ 12.9 รองลงมามีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน 2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 87.1 ซึ่งส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อนในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤศจิกายน ร้อยละ 45.3 รองลงมาคือช่วงเดือนมกราคม และเดือนพฤศจิกายน ร้อยละ 18.6 ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนธันวาคมร้อยละ15.4 ช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ร้อยละ10.4 ช่วงเดือนมกราคม และเดือนธันวาคมร้อยละ 7.5 และช่วงเดือนมกราคม ร้อยละ 2.8 สำหรับการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีดร้อยละ 100 และไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด ร้อยละ 0.0 ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด 2 ครั้งต่อปีร้อยละ 100 และไม่มีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด 1 ครั้งต่อปีเลย คิดเป็นร้อยละ 0.0 ส่วนใหญ่มีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนธันวาคม ร้อยละ 45.9 รองลงมาคือช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤศจิกายน ร้อยละ 22.3 ช่วงเดือนมกราคม และเดือนพฤศจิกายนร้อยละ19.2 ช่วงเดือนมกราคม และเดือนธันวาคมร้อยละ 12.6

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราใช้ยาทาหน้ายาง ร้อยละ 55.7 และไม่ใช่ยาทาหน้ายาง ร้อยละ 44.3 ส่วนใหญ่ใช้ยาปราบวัชพืชในสวนยางร้อยละ 58.8 และไม่ใช่ยาปราบวัชพืชในสวนยางร้อยละ 41.2 และกรณีที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่ใช่ยาปราบวัชพืชในสวนยางมีจำนวน 131 คน ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้เครื่องจักรปราบวัชพืชในสวนยาง ร้อยละ 72.5 รองลงมาคือใช้แรงงานคนปราบวัชพืชในสวนยาง ร้อยละ 27.5 เกษตรกรชาวสวนยางพาราทุกคนมีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา คิดเป็นร้อยละ 100 และกรณีไม่มีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเลย คิดเป็นร้อยละ 0.0 และส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีอุปสรรคทางด้านราคาขายพาราตกต่ำ ร้อยละ 75.2 รองลงมาคือด้านภูมิอากาศไม่เอื้ออำนวย ร้อยละ 7.9

ด้านขาดแคลนเงินทุนในการดำเนินงาน ร้อยละ 6.3 ด้านขาดความรู้เกี่ยวกับการปลูก และการผลิต ร้อยละ 6 และด้านขาดแคลนแรงงานร้อยละ 4.6

ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่มีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม ร้อยละ 54.9 และมีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม ร้อยละ 54.1 กรณีต้องการปลูกยางพารามีเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่ม จำนวน 172 คน ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ต้องการปลูกยางพาราเพิ่มเพราะต้องการมีรายได้เพิ่ม ร้อยละ 58.7 รองลงมาคือต้องการปลูกยางพาราเพิ่มหากราคาขายยางพาราสูงขึ้นร้อยละ 41.3 และกรณีที่ไม่ต้องการปลูกยางพารา จำนวน 146 คน ส่วนใหญ่มีเหตุผลที่ไม่ต้องการปลูกยางพาราเพิ่มเพราะราคาขายยางพาราทดต่ำเกินไปร้อยละ 46.6 รองลงมาคือไม่มีที่ดินสำหรับปลูกเพิ่ม ร้อยละ 37.7 และสนใจปลูกพืชชนิดอื่นมากกว่า ร้อยละ 15.7

ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่ได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากหน่วยงานของภาครัฐ ร้อยละ 100 และไม่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากหน่วยงานของภาครัฐเลย คิดเป็นร้อยละ 0.0 และไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลร้อยละ 100 และไม่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลเลย คิดเป็นร้อยละ 0.0 แต่ยังมีความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในด้านต่างๆ ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในด้านราคาขายยางพารา ร้อยละ 80.2 รองลงมาคือด้านต้นทุนกล้าพันธุ์ยางพาราที่ต้องการร้อยละ 9.4 ด้านแหล่งเงินทุน ร้อยละ 6.6 ด้านความรู้ในการปลูก และผลิตยางพาราที่มีคุณภาพร้อยละ 3.8

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ

สำหรับข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ซึ่งสามารถอธิบายได้ตามประเด็นต่างๆ ดังนี้

1. เหตุผลในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ดังนี้

1. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของตนดีขึ้นในวัน
2. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า รายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน
3. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่า มีความพึงพอใจกับรายได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่
4. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้น

5. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้มีหนี้สินเพิ่มขึ้น
6. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจะให้ผลผลิตที่ดี
7. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าค่าครองชีพของตนสูงขึ้นทุกปี

2. การได้รับความเป็นธรรมในเรื่องราคาของเกษตรกรชาวสวนยางพารา ดังนี้

1. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การขายยางพารามีความยุ่งยาก
2. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าราคาของพาราในปีถัดไป จะตกต่ำกว่าปีนี้
3. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ราคาของพาราในปัจจุบันมีความเป็นธรรมเที่ยงตรง
4. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับราคาของพาราในปัจจุบัน
5. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ตนมีส่วนร่วมในการตั้งราคาของพารา
6. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ต้นทุนในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราต่ำ
7. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่า ราคาปัจจัยการผลิตจะมีราคาสูงขึ้นในปีถัดไป

3. ความพึงพอใจต่อการช่วยเหลือของภาครัฐ

1. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพารามีความยุ่งยากมาก
2. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผลผลิตของพาราของตนมีคุณภาพดี
3. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ประชากรในตำบลบางพระเหนือ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
4. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่าสภาพอากาศ และภูมิประเทศที่ตนอาศัยอยู่เหมาะแก่การประกอบอาชีพทำสวนยางพารา
5. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ตนได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากเพื่อนเกษตรกร และจากส่วนราชการเป็นอย่างดี

6. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยว่าตนมีความพึงพอใจกับความช่วยเหลือของภาครัฐ

อภิปรายผล

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอละอุ่น จังหวัดระนอง ส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพารา เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย อายุของเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51 - 60 ปี อายุน้อยที่สุด คือ 32 ปี อายุสูงสุด คือ 68 ปี และอายุเฉลี่ย คือ 52 ปี เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวตั้งแต่ 4 - 6 คน ซึ่งจำนวนสมาชิกในครอบครัวต่ำสุด คือ 1 คน จำนวนสมาชิกในครอบครัว สูงสุด คือ 8 คน และจำนวนสมาชิกในครอบครัวโดยเฉลี่ย คือ 4 คน เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ซึ่งระดับการศึกษาในระดับต่ำสุด คือ ระดับประถมศึกษาปีที่ 4 ระดับการศึกษาในระดับสูงสุด คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ม.6, ม.ศ.5, ปวช.) มีอาชีพหลักทำการเกษตร เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีอาชีพเสริมทำการเกษตร ฐานะทางเศรษฐกิจของเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีหนี้สิน โดยกู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวนหนี้สินประมาณ 50,000 - 200,000 บาท สำหรับเกษตรกรชาวสวนยางพาราที่มีเงินออม โดยฝากธนาคาร มีจำนวนเงินออมประมาณ 350,001 - 500,000 บาท เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีพื้นที่ครอบครองทั้งหมด 16 - 30 ไร่ มีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด 16 - 30 ไร่ พื้นที่สวนยางพาราที่เปิดกรีด 16 - 30 ไร่ มีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด 1,001 - 2,000 ต้น และก่อนที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราจะประกอบอาชีพทำสวนยางพาราส่วนใหญ่ที่ดินบริเวณดังกล่าวว่าง สำหรับระยะเวลาที่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารามาเป็นระยะเวลา 21 - 30 ปี ได้รับปริมาณผลผลิตยางพาราในปริมาณ 200 - 400 กิโลกรัม/ไร่/ปี ราคาขายยางพาราเฉลี่ยส่วนใหญ่ได้รับราคาขายยางพาราเฉลี่ยในราคา 1 - 20 บาท มีรายได้รวมทั้งหมดต่อปี 150,001 - 250,000 บาท รายได้จากผลผลิตยางพาราที่ท่านได้รับเฉลี่ยต่อปี ต่ำกว่า 150,001บาท มีจำนวนสมาชิกในครอบครัวที่ช่วยกันทำสวนยางพารา 2 คน มีการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพารา 1 คน มีการจ้างแรงงานเพื่อทำสวนยางพาราจะจ่ายโดยแบ่งเปอร์เซ็นต์ 50 - 50 มีการกู้ยืมเงิน เพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวนเงินที่กู้ยืมคือ 200,001 - 350,000 บาท ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีการซื้อพันธุ์ยางพารา เกษตรกรชาวสวน

ยางพารามีรายรับเกินรายจ่าย เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่มีการจัดทำบัญชี มีการศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพารา ได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากเพื่อนเกษตรกรชาวสวนยางพารา เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราและต้องการความรู้เพิ่มเติมด้านราคายางพารามากที่สุด เกษตรกรชาวสวนยางพาราการได้รับผลผลิตยางพาราจากสวนยางพาราแล้ว และทำการขายยางพาราที่ผลิตได้เอง ปัจจัยที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราคิดว่ามีผลกระทบต่อราคาผลผลิตยางพารา คือ สภาพอากาศ วิธีในการปลูกยางพารา ของเกษตรกรชาวสวนยางพารา มีการเตรียมดินร้อยละ 100 มีการเตรียมดินโดยจ้างแรงงานคน มีการใส่ปุ๋ยสวนยางพาราอ่อน จำนวน 1 ครั้งต่อปี ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนพฤศจิกายน มีการใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด เช่นกัน โดยใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด 2 ครั้งต่อปี ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ และเดือนธันวาคม มีการใช้ยาทาหน้ำยาง มีการใช้ยาปราบวัชพืชในสวน เกษตรกรชาวสวนยางพาราทุกคนมีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราซึ่งเป็นอุปสรรคด้านราคายางพาราคต่ำ เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่มีความต้องการปลูกยางพาราเพิ่มในอนาคต เนื่องจากราคายางพาราคต่ำเกินไป ส่วนใหญ่เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่ได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากหน่วยงานของภาครัฐ และไม่ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาล เช่นกัน แต่เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการให้รัฐบาลช่วยเหลือในด้านราคายางพารา ซึ่งผลการวิจัยมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัฒนศักดิ์ ศรีสมบัติ (2542) ที่ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราต่อการดำเนินการธุรกิจเกษตรในจังหวัดนครศรีธรรมราช” พบว่า สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ทำสวนยางพาราส่วนใหญ่เป็นชาย อายุเฉลี่ย 46.05 ปี และมีสมาชิกในครอบครัวเฉลี่ย 4.97 คน จบการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อาชีพหลักคือ การทำสวนยางพารา อาชีพรองคือ การทำนา ขนาดพื้นที่ครอบครองทั้งหมดเฉลี่ย 35.60 ไร่/ครัวเรือน พื้นที่สวนยางทั้งหมดเฉลี่ย 26.91 ไร่/ครัวเรือน และมีพื้นที่สวนยางเปิดกรีดเฉลี่ย 21.02 ไร่/ครัวเรือน มีเงินออมรูปเงินฝากมากที่สุดเฉลี่ย 13,821.22 บาท สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราใช้ปัจจัยการผลิต ได้แก่ แรงงาน เครื่องจักร เพื่อเตรียมดิน กำจัดวัชพืช และจ้างแรงงานคนกรีดยาง จะแบ่งการจ้างกรีดยางระหว่างเจ้าของสวนและลูกจ้าง คือ 60 : 40 สำหรับปุ๋ยจะใช้ทั้งในสวนยางอ่อนและสวนยางเปิดกรีด รายได้หลักส่วนใหญ่ได้จากยางพารา แต่รายได้ไม่เพียงพอให้เกิดหนี้สิน โดยผู้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรมีความต้องการความรู้เกี่ยวกับธุรกิจเกษตร เรื่องตลาดยางพารา ส่วนปัญหาที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ทำสวนยางพาราพบมาก คือ ปัญหาผลผลิตราคาต่ำ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของชไมยพร ไชยลังกา (2546) ที่ได้ศึกษาเรื่อง ต้นทุนและผลตอบจากการปลูกยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ : กรณีศึกษาโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดพะเยา พบว่าเกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องการทำสวนยาง และยางพาราต้องใช้

ระยะเวลาอันยาวนานกว่าจะให้ผลผลิต อีกทั้งราคาขายพารายังมีความอ่อนไหวตามความต้องการของตลาด ดังนั้นรัฐบาลควรสนับสนุนด้านการให้ความรู้ทางวิชาการแก่เกษตรกร ความช่วยเหลือทางด้านเงินทุน และความช่วยเหลือด้านการตลาดให้แก่เกษตรกรอย่างจริงจังเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ที่มั่นคงและมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น แต่ไม่มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพันธิตรา พิชคุณ (2545) ที่ศึกษา แนวทางการผลิตยางพาราแผ่นดินเพื่อพัฒนาคุณภาพใน อำเภอรัตนภูมิ จังหวัดสงขลา พบว่าเจ้าของสวนและแรงงานส่วนใหญ่เป็นเพศชาย เจ้าของสวนส่วนใหญ่อายุ 30-59 ปี ส่วนแรงงานอายุ 30-49 ปี ทั้งสองกลุ่มมีความรู้ระดับปานกลาง เจ้าของสวนมีปัญหาด้านแรงงาน กล่าวคือ แรงงานมีทักษะน้อย และมีลักษณะอุปนิสัยที่ไม่พึงประสงค์ อย่างไรก็ตามเจ้าของสวนก็ยังมีความพอใจในคุณภาพยางของตนเอง

และสำหรับข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ ที่มีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่คิดว่าประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้ตนมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพ เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่าตนได้รับความเป็นธรรมในเรื่องราคาขายยางพารา และเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับการช่วยเหลือของภาครัฐ ซึ่งสามารถอธิบายได้ ดังนี้

1. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จะทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจของตนดีขึ้นในเร็ววัน เนื่องจากยางพาราสามารถให้ผลผลิตแก่ตนได้ภายในระยะเวลาอย่างช้าที่สุดแค่ 7 ปีเท่านั้น แล้วหลังจากนั้นก็สามารถทำรายได้ให้แก่ครอบครัวของตนได้ อีกประมาณ 25 ปี มีความสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ เป็นลักษณะลำดับขั้นจากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุด ซึ่งประกอบด้วย

1) ความต้องการทางร่างกาย (Physiological Needs) คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อการอยู่รอด เช่น อาหาร น้ำ ความอบอุ่น ที่อยู่อาศัย การนอน และการพักผ่อน

2) ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security or safety needs) คือ ความต้องการที่จะเป็นอิสระจากอันตรายทางกาย และความกลัวต่อการสูญเสียงาน ทรัพย์สิน อาหาร หรือที่อยู่อาศัย

3) ความต้องการการยอมรับหรือความต้องการทางสังคม (Affiliation or acceptance needs) คือ ความต้องการที่จะให้ตนเป็นที่ยอมรับของสังคม เริ่มต้นจากความต้องการที่จะให้ตนเป็นที่ยอมรับของคนในครอบครัว ไปจนถึงเป็นที่ยอมรับของคนอื่นๆ ในสังคม

4) ความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) คือ ความต้องการที่จะให้ตนได้รับการยกย่องจากสังคม มีเกียรติ มีฐานะในสังคม ความต้องการนี้เป็นความพึงพอใจในอำนาจ ภาวะภูมิใจ สถานะ และความเชื่อมั่นในตนเอง

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Need for Self-actualization) คือ ความต้องการที่จะให้ตนได้รับความสำเร็จและสมหวังในสิ่งที่ตนปรารถนา

ซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่อาจมองว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจะทำให้ตนมีรายได้เพื่อนำมาตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนในด้านต่างๆ ได้ เช่น ใช้ในการซื้ออาหารสำหรับการบริโภคเพื่อให้มีชีวิตอยู่รอด ต้องการมีฐานะทางครอบครัวที่ดีเพื่อให้เป็นที่น่าหน้าถือตาในสังคม เป็นต้น

2. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า รายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs) เป็นทฤษฎีที่เกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานของมนุษย์เป็นลักษณะลำดับขั้นจากระดับต่ำสุดไปยังระดับสูงสุดเช่นกัน ซึ่งการที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า รายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบัน นั้นแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราคาดหวังรายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตของตน หรือใช้เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานของตนในด้านต่างๆนั่นเอง

3. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่า มีความพึงพอใจกับรายได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่ เนื่องจากราคายางมีความไม่แน่นอนมาก ส่งผลให้รายได้ที่ได้รับมีความไม่แน่นอนตามไปด้วย มีความสอดคล้องกับทฤษฎีความพอใจในงาน ในทฤษฎีดุลยภาพของอาดัมส์ (Equity theory by Adams) กล่าวไว้ว่า บุคคลมักจะเปรียบเทียบอัตราการลงแรงกับผลตอบแทนที่เขาได้รับอยู่เสมอว่าเหมาะสมหรือไม่ ถ้าเขาได้รับการตอบแทนต่อการลงแรงของเขาไม่เหมาะสม เขามักเกิดความไม่พอใจขึ้นเสมอ และผลของความไม่พอใจนี้เองจะทำให้เขาเปลี่ยนแปลงหรือกำหนดพฤติกรรมการทำงานของเขาให้เหมาะสมกับผลตอบแทน

4. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้มีเงินออมเพิ่มขึ้น เนื่องจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราแม้เกษตรกรชาวสวนยางพาราจะไม่ได้รับเงินจากการขายผลผลิตต่อครั้งในจำนวนที่มากนัก แต่เกษตรกรชาวสวนยางพาราก็ได้รับผลผลิตยางพาราได้ตลอดทั้งปี แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับสภาพอากาศในแต่ละปีด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการพยากรณ์ในกรณีที่แนวโน้มผันแปรตามฤดูกาล (Seasonal variation) ซึ่งการผันแปร

ตามฤดูกาลในแต่ละช่วงของเศรษฐกิจมักจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศเป็นสำคัญ เช่น ราคาขางพารา ในช่วงฤดูฝนจะสูงแต่เกษตรกรได้รับผลผลิตน้อยลงเนื่องจากฝนตกไม่สามารถกรีดยางได้ เป็นต้น

5. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ทำให้มีหนี้สินเพิ่มขึ้น เพราะเกษตรกรชาวสวนยางพาราคิดว่า แม่นจะมีรายได้ไม่มากนักจากการขายผลผลิตในแต่ละครั้ง แต่รายได้ก็เพียงพอต่อการยังชีพ และรายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารายังได้นำมาผ่อนชำระหนี้สินที่มีอยู่เดิมอีกด้วย ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีกำไร (Theories of Profit) ซึ่งกล่าวว่า กำไรคือ ผลตอบแทนของผู้ประกอบการ ซึ่งอาจเกิดจากการใช้ทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ หรือจากสาเหตุต่างกัน ซึ่งการไม่หนี้สินเพิ่มขึ้น ก็แสดงว่ามีกำไรเกิดขึ้น ซึ่งการที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราคิดว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราไม่ทำให้มีหนี้สินเพิ่มขึ้น แต่รายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารายังเพียงพอต่อการยังชีพ และยังเหลือสำหรับนำมาผ่อนชำระหนี้สินที่มีอยู่เดิม นั่นก็หมายถึงการมีกำไรจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพารานั้นเอง

6. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจะให้ผลผลิตที่ดี เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่ตนอาศัยอยู่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพทำสวนยางพารามากที่สุด แต่บางครั้งสภาพอากาศก็ไม่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการพยากรณ์ในกรณีที่แนวโน้มผันแปรตามฤดูกาล (Seasonal variation) ซึ่งการผันแปรตามฤดูกาลในแต่ละช่วงของเศรษฐกิจมักจะขึ้นอยู่กับสภาพอากาศเป็นสำคัญ เช่น ราคาขางพาราในช่วงฤดูฝนจะสูงแต่ เกษตรกรได้รับผลผลิตน้อยลงเนื่องจากฝนตกไม่สามารถกรีดยางได้ และราคาขางพาราจะตกลงมาในช่วงเทศกาลต่างๆ เนื่องจากเกษตรกรต้องการใช้เงินเพิ่มขึ้น ก็มีความต้องการขายขางพาราในช่วงนี้มาก เป็นต้น

7. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าค่าครองชีพของตนสูงขึ้นทุกปี เพราะราคาเครื่องอุปโภคบริโภคที่ใช้ในครัวเรือนแทบทุกชนิดมีราคาสูงขึ้น รวมทั้งปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต ก็มีราคาสูงขึ้นมากเช่นกัน เช่น น้ำมัน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอุปสงค์และทฤษฎีอุปทานที่กล่าวว่า อุปสงค์ หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้บริโภคต้องการซื้อ ณ ระดับราคาต่างๆ กัน ภายในระยะเวลาที่กำหนด และทฤษฎีอุปทาน ที่กล่าวว่า อุปทาน หมายถึง ปริมาณสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่งที่ผู้ผลิตยินดีเสนอขาย ณ ระดับราคาต่างๆ กันภายในระยะเวลาที่กำหนด

8. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า การขายขางพารามีความยุ่งยาก เนื่องจากในการขายขางพารานั้นมีตลาดรับซื้อผลผลิตขางพาราอยู่มากโดยทั่วไป ซึ่งสังเกตได้จากจำนวนพ่อค้าคนกลางที่แย่งกันซื้อผลผลิตขางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา นอกจากนี้

เกษตรกรชาวสวนยางพารายังสามารถขายผลผลิตยางพาราแก่ตลาดกลางยางพาราได้โดยตรง หากไม่พอใจต่อราคาที่พ่อค้าคนกลางกำหนด ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีอุปสงค์และทฤษฎีอุปทาน ดังที่ขายยางพารานั้นมีตลาดรับซื้อผลผลิตยางพาราอยู่มากโดยทั่วไป นั้น แสดงว่ามีทฤษฎีอุปสงค์มาก คือมีความต้องการผลผลิตยางพารามาก ทำให้การขายยางพาราไม่มีความยุ่งยากนั่นเอง

9. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าราคายางพาราในปีถัดไป จะตกต่ำกว่าปี นี้ เนื่องจากราคายางพาราขึ้นๆ ลงๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการยอมรับความเสี่ยง (Risk-bearing) กทที่กล่าวไว้ว่า กำไร คือผลตอบแทนที่ผู้ประกอบการได้รับจากการยอมรับภาระความเสี่ยงในการประกอบธุรกิจนั้น เนื่องจากกิจการมีภาระผูกพันที่จะจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ปัจจัยการผลิตต่าง ๆ การที่ราคายางพาราขึ้นๆ ลงๆ อยู่ตลอดเวลาก็ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความเสี่ยง หากราคายางพาราสูงขึ้นอาจทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับกำไร แต่หากราคาคตกต่ำลงก็อาจทำให้ขาดทุนได้

10. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ราคายางพาราในปัจจุบันมีความเป็นธรรมเที่ยงตรง แม้ว่าการขายยางพารานั้นสามารถทำได้ง่าย แต่เกษตรกรชาวสวนยางพาราก็ยังรู้สึกว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรมด้านราคายางพารา เพราะบางครั้งพ่อค้าคนกลางที่มีอยู่จำนวนมากนั้น ได้รวมกลุ่มกันกำหนดราคาซื้อโดยไม่ขึ้นอยู่กับราคายางของตลาดกลางยางพารา ส่งผลให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับราคาขายที่ต่ำกว่าความเป็นจริงมาก หากต้องนำผลผลิตยางพาราไปขายเองยังตลาดกลางยางพาราก็ทำให้มีค่าขนส่งที่เพิ่มมากขึ้น เพราะราคาน้ำมันสูงขึ้น ทำให้มีต้นทุนที่สูงขึ้น ซึ่งไม่มีความสอดคล้องกับทฤษฎีอุปสงค์และทฤษฎีอุปทานเลย

11. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับราคายางพาราในปัจจุบัน เนื่องจากในช่วงที่ทำการสัมภาษณ์เกษตรกรชาวสวนยางพารา เป็นช่วงที่ราคายางพาราคต่ำที่สุดในรอบปี ซึ่งเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เคยขายยางพาราได้ในราคา 80 – 100 บาท กลับขายได้ในราคา 20 บาท ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นในระยะเวลา 2 – 8 สัปดาห์ เท่านั้น ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราตั้งรับกับสถานการณ์ดังกล่าวไม่ทัน ส่งผลให้ประสบปัญหาขาดทุนอย่างหนัก แต่เกษตรกรชาวสวนยางพาราจำเป็นต้องประกอบอาชีพทำสวนยางพาราต่อไป เนื่องจากเป็นอาชีพหลักของตน และเป็นแหล่งรายได้ส่วนสำคัญของครอบครัว ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีความไม่ตรงกัน ซึ่งเชื่อว่า มนุษย์จะมีความพอใจหรือไม่พอใจขึ้นอยู่กับ

- 1) สิ่งที่คุณจะได้รับจริงๆ สอดคล้องกับสิ่งที่คุณปรารถนาหรือไม่
- 2) ปริมาณของสิ่งที่คุณได้รับนั้นอยู่ในระดับสูงกว่าหรือเท่ากับระดับขั้นต่ำสุดที่คุณ

ปรารถนาหรือไม่

ในการที่ เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับราคายางพาราในปัจจุบัน เนื่องจาก สิ่งที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราได้รับจริงๆ ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่เขาปรารถนา เพราะ เกษตรกรชาวสวนยางพาราคาดหวังว่าจะได้รับราคาขายที่สูง แต่ราคาขายที่ได้รับจริงกลับตกต่ำ ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับราคายางพาราในปัจจุบัน

12. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ต้นทุนในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราต่ำ เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช เป็นต้น มีราคาสูงขึ้นทุกปี แม้ว่าราคายางพาราจะตกต่ำมากเพียงใด แต่ราคาปัจจัยการผลิตเหล่านั้นก็ไม่ได้ปรับตัวต่ำลงแต่อย่างใด ซึ่งตามทฤษฎีต้นทุนแล้ว ต้นทุนการผลิต หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่ผู้ผลิตจ่ายออกไป เพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการที่ต้องการ ค่าใช้จ่ายที่ทำให้มูลค่าของสินค้าหรือบริการเพิ่มขึ้น หรือ ค่าใช้จ่ายที่ทำให้รรถประโยชน์ของสินค้าหรือบริการเพิ่มขึ้น ซึ่งมีทั้งต้นทุนที่ชัดเจนหรือต้นทุนที่จ่ายออกไปจริง และต้นทุนภายในหรือต้นทุนแฝง (อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง 2546 : 144)

13. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่า ราคาปัจจัยการผลิตจะมีราคาสูงขึ้นในปีถัดไป เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ และการเมืองที่ยากจะคาดเดาทิศทาง ทำให้เกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่แน่ใจว่าราคาปัจจัยการผลิตจะมีราคาสูงขึ้นในปีถัดไปหรือไม่ เพราะแม้ว่าราคาปัจจัยในการผลิตทั้งหลายจะมีราคาแพงมากอยู่แล้ว แต่ก็อาจจะปรับตัวสูงขึ้นได้อีก หรืออาจจะปรับตัวต่ำลงก็เป็นไปได้ทั้งสองทาง แต่ตัวเกษตรกรชาวสวนยางพาราเองไม่สามารถคาดเดาล่วงหน้าได้ว่าผลจะเป็นอย่างไร ซึ่งตามทฤษฎีต้นทุน ปัจจัยการผลิตในการประกอบอาชีพทำสวนยางพารานั้นมีทั้งต้นทุนที่ชัดเจนหรือต้นทุนที่จ่ายออกไป และต้นทุนแอบแฝง

14. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า ผลผลิตยางพาราของตนมีคุณภาพดี เพราะในการขายยางพาราของตน มักจะได้ราคาขายยางพาราเป็น ราคาขายพาราชั้นดี หรือรองลงมา แต่ไม่เคยได้รับราคาขายพาราชั้นเลวเลย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีประสิทธิภาพในการจัดการ (Managerial efficiency) เช่น การปรับปรุงคุณภาพผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ถ้าไรอาจเกิดขึ้นจากประสิทธิภาพในการจัดการผลผลิตยางพาราจนมีคุณภาพดี ทำให้ขายได้ในราคายางพาราชั้นดี

15. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่เห็นด้วยอย่างยิ่งว่า ประชากรในตำบลบางพระเหนือ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา เนื่องจากต่างก็มีเพื่อน และคนรู้จักที่เป็นเกษตรกรชาวสวนยางพารา และมีการรับรู้ข่าวสารภายในตำบลบางพระเหนืออย่างใกล้ชิด จนทราบว่า ประชากรในตำบลบางพระเหนือ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการของมาสโลว์ (Maslow's hierarchy of needs) ในด้านการความต้องการการยอมรับหรือความต้องการทางสังคม (Affiliation or acceptance needs) คือ ความต้องการที่จะให้ตนเป็นที่ยอมรับของสังคม การที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราเพื่อน และคนรู้จักที่

เป็นเกษตรกรชาวสวนยางพารา นั้นอาจบ่งบอกว่าเกษตรกรชาวสวนยางพาราเลือกที่จะประกอบอาชีพทำสวนยางพาราตามเพื่อน และคนรู้จักอื่นๆ เพื่อต้องการที่จะให้ตนเป็นที่ยอมรับของสังคม และความต้องการการยกย่อง (Esteem Needs) คือ หากเกษตรกรชาวสวนยางพารามีรายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราในจำนวนมาก ก็จะได้รับยกย่องจากสังคม มีเกียรติในสังคม

16. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า ตนได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากเพื่อนเกษตรกร และจากส่วนราชการเป็นอย่างดี ซึ่งส่วนใหญ่ยอมรับว่าได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากเพื่อนเกษตรกรเป็นอย่างดี แต่ในกรณีของส่วนราชการเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าจะไม่ค่อยได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเท่าที่ควร ซึ่งมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชไมพร ไชยลังกา (2546) ได้ศึกษาเรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากการปลูกยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ : กรณีศึกษาโครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดพะเยา พบว่าเกษตรกรยังขาดความรู้เรื่องการทำสวนยาง ดังนั้นรัฐบาลควรสนับสนุนด้านการให้ความรู้ทางวิชาการแก่เกษตรกร

17. เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ ไม่เห็นด้วยว่าตนมีความพึงพอใจกับความช่วยเหลือของภาครัฐ เนื่องจากเกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่มีความรู้สึกว่าการช่วยเหลือจากทางภาครัฐนั้นไม่ทั่วถึง บ่อยครั้งที่ขาดความจริงใจที่จะให้ความช่วยเหลือ เลือกปฏิบัติ และบางครั้งเหมือนยิ่งเพิ่มภาระและปัญหาให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา เช่น การจัดสรรเงินให้กู้ยืมดอกเบี้ยต่ำ เป็นการเพิ่มภาระหนี้สินแก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา เป็นต้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีความไม่ตรงกัน เช่นกัน ซึ่งเชื่อว่า มนุษย์จะมีความพอใจหรือไม่พอใจขึ้นอยู่กับ

- 1) สิ่งที่คุณจะได้รับจริงๆ สอดคล้องกับสิ่งที่คุณปรารถนาหรือไม่
- 2) ปริมาณของสิ่งที่คุณได้รับนั้นอยู่ในระดับสูงกว่าหรือเท่ากับระดับขั้นต่ำสุดที่คุณ

ปรารถนาหรือไม่

ในการที่ เกษตรกรชาวสวนยางพาราส่วนใหญ่ไม่พึงพอใจกับความช่วยเหลือของภาครัฐ สิ่งที่คุณจะได้รับจริงๆ ไม่สอดคล้องกับสิ่งที่คุณปรารถนา เพราะเกษตรกรชาวสวนยางพาราคาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือจากทางภาครัฐอย่างทั่วถึง มีความจริงใจที่จะให้ความช่วยเหลือ ไม่เลือกปฏิบัติ และไม่มีการเพิ่มภาระและปัญหาให้แก่เกษตรกรชาวสวนยางพารา เมื่อไม่ได้รับการช่วยเหลือตามที่ต้องการจึงทำให้เกิดความไม่พึงพอใจขึ้น

สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะของเกษตรกรชาวสวนยางพารา

1. ราคายางพาราไม่แน่นอน เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการให้รัฐบาลให้ความช่วยเหลือในด้านนี้มากที่สุด
2. เกษตรกรชาวสวนยางพารามีความต้องการ มีส่วนร่วมในการกำหนดราคายางพาราบ้าง เพราะเกษตรกรชาวสวนยางพาราไม่พึงพอใจกับราคายางพาราในปัจจุบัน และคิดว่าราคายางพาราในปัจจุบันไม่มีความเป็นธรรมเที่ยงตรง

ปัญหาที่พบในการวิจัย

1. เนื่องจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ต้องทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่ทำการเลือกสุ่มไม่ค่อยมีเวลาว่าง หรือไม่ค่อยอยู่บ้าน จึงทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างได้แค่ช่วงเวลาเช้า และเวลาเย็นของวันเท่านั้น จึงทำให้การเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น ไปอย่างล่าช้า
2. กลุ่มตัวอย่างที่ทำการสุ่มสัมภาษณ์บางส่วนเกรงว่า ผู้วิจัยเป็นตัวแทนของภาครัฐมาทำการสัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลนั้น ไปประมวลแล้วมาเรียกเก็บภาษีในภายหลัง กลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจึงปกปิดข้อมูลที่เป็นจริงในบางเรื่องไว้ ซึ่งส่งผลต่อความเที่ยงตรงของผลการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะข้อคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา รวมถึงเกษตรกรชาวสวนยางพารา และผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ทั้งนี้รวมถึงอาจจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไปดังนี้

1. รัฐบาลควร เพิ่มความช่วยเหลือเกษตรกรชาวสวนยางพาราในการส่งเสริมให้ราคายางพาราสูงขึ้น หรืออาจจะประกันราคายางพารา เพื่อช่วยบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในช่วงที่ราคายางพาราลดต่ำ
2. รัฐบาลควรส่งเสริม และกระตุ้นให้หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบในเรื่องการส่งเสริมการประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ทำหน้าที่ให้ความรู้ และช่วยเหลือเกษตรกรในด้านต่างๆ เช่น ช่วยเหลือในเรื่องต้นกล้าพันธุ์ยางพาราที่เกษตรกรชาวสวนยางพาราต้องการ ความรู้ในการปลูกและผลิตยางพาราที่มีคุณภาพ และแหล่งเงินทุน เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาถึง การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพาราในพื้นที่อื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างและสามารถสรุปผลเป็นส่วนรวมได้ดียิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กัลยา วานิชย์บัญชา. การใช้ SPSS for Window ในการวิเคราะห์ข้อมูล. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ชไมยพร ไชยลังกา. “ต้นทุนและผลตอบจากการปลูกยางพาราในพื้นที่ภาคเหนือ : กรณีศึกษา โครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา จังหวัดพะเยา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- พนิตรา พิษคุณ. “แนวทางการผลิตยางพาราแผ่นดิบเพื่อพัฒนาคุณภาพใน อำเภอรัตภูมิ จังหวัด สงขลา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2549.
- มานะชัย สังข์วาทิน. คู่มือการทำสวนยางพารา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ อักษรสยามการพิมพ์, 2551.
- วัฒนศักดิ์ ศรีสมบัติ. “ความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราต่อการดำเนินการ ธุรกิจเกษตร ในจังหวัดนครศรีธรรมราช.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชา การส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2546.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธรรมสาร จำกัด, 2545.
- สิริอร วิชชาวุธ. จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2544.
- สังวร ปัญญาติลก, วลัย ชวลิขันธ์ และ สุพพตา ปิยะเกศิน. เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- อภิรัฐ ตั้งกระจ่าง. เศรษฐศาสตร์การจัดการ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ธรรมสาร จำกัด, 2546.

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราของเกษตรกรชาวสวนยางพารา
ในเขตตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง

วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ .....

ชื่อผู้สัมภาษณ์ นางสาวรชนี ไชยดิษฐ์ นักศึกษาปริญญาตรี คณะวิทยาการจัดการ
สาขาการจัดการธุรกิจทั่วไปปีที่ 4 มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตสารสนเทศ
เพชรบุรี

แบบสัมภาษณ์เลขที่ ..... ชื่อสกุลผู้ให้สัมภาษณ์ .....

บ้านเลขที่ ..... หมู่ที่ ..... ซอย ..... ตำบล.....

อำเภอ ..... จังหวัด .....

คำชี้แจง : คำถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน

1. ข้อมูลส่วนบุคคล
2. ข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา
3. ความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ

หมายเหตุ

1. เติมข้อความในช่องว่าง หรือเลือกตอบโดยขีดเครื่องหมาย / ใน ( ) หน้าข้อความที่เป็นจริง
2. การตอบแบบสัมภาษณ์นี้จะไม่มีผิดถูก และไม่มีผลใดๆ ต่อการปฏิบัติตัวของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
3. คำตอบของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จะถือเป็นความลับ และนำไปใช้เฉพาะการศึกษาเท่านั้น
4. กรุณาตอบคำถามทุกข้อ

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาเสียสละเวลาตอบแบบสัมภาษณ์นี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. ท่านประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่

( ) ทำ ( ) ไม่ได้ทำ (หยุดตอบแบบสัมภาษณ์)

2. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

3. ปัจจุบันท่านมีอายุ ..... ปี (เกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี)

4. สมาชิกในครอบครัว รวมทั้งสิ้น.....คน

แยกเป็น ชาย .....คน หญิง .....คน

5. ระดับการศึกษาของท่านคือ

( ) ไม่ได้เรียนหนังสือ ( ) ประถมศึกษาปีที่ 4
 ( ) ประถมศึกษาปีที่ 6 ( ) มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3 หรือ ม.ศ.3)
 ( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย หรือประกาศนียบัตร ( ) อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ
 วิชาชีพ (ม.6, ม.ศ.5, ปวช.) ชั้นสูง (ปวส.)
 ( ) ปริญญาตรี ( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

6. อาชีพหลักของท่านคือ

( ) ทำการเกษตร พืช.....สัตว์.....

( ) ค้าขาย

( ) รับจ้าง

( ) รับราชการ

( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. อาชีพเสริมของท่านคือ

( ) ทำการเกษตร พืช.....สัตว์.....

( ) ค้าขาย

( ) รับจ้าง

( ) รับราชการ

( ) อื่นๆ โปรดระบุ.....

8. ฐานะทางเศรษฐกิจของท่าน

- ( ) มีหนี้สิน โดยวิธี ..... จำนวน ..... บาท
- ( ) พอกินพอใช้
- ( ) มีเงินออม ในรูปแบบ..... จำนวน ..... บาท

ส่วนที่ 2 ข้อมูลในการดำเนินการทำสวนยางพารา

1. ท่านมีพื้นที่ที่ครอบครองทั้งหมด ..... ไร่
2. ท่านมีพื้นที่สวนยางพาราทั้งหมด ..... ไร่
พื้นที่สวนยางที่เปิดกรีด ..... ไร่
3. ท่านมีจำนวนต้นยางพาราทั้งหมด ..... ต้น
4. ก่อนที่ท่านประกอบอาชีพทำสวนยางพารา ท่านใช้ที่ดินทำอะไร
ไปรกระบุ .....
5. ท่านประกอบอาชีพทำสวนยางพารามาเป็นเวลา..... ปี
6. ปริมาณผลผลิตยางพาราที่ท่านได้รับ ..... กิโลกรัม/ไร่/ปี
7. ราคาขายยางพาราเฉลี่ย ..... บาท/กิโลกรัม
8. รายได้รวมทั้งหมดต่อปี ..... บาท
9. รายได้จากผลผลิตยางพาราที่ท่านได้รับเฉลี่ยต่อปี ..... บาท
10. สมาชิกในครอบครัวที่ช่วยทำสวนยางพารา ..... คน
11. ท่านจ้างแรงงาน ที่ไม่ใช่แรงงานในครอบครัวเพื่อทำสวนยางพาราหรือไม่
( ) จ้าง จำนวน..... จ่ายค่าแรงโดยแบ่งเป็น.....
( ) ไม่จ้าง
12. ท่านได้มีการกู้ยืมเงิน เพื่อประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่
( ) กู้ จาก ..... จำนวนเงิน ..... บาท
( ) ไม่ได้กู้
13. ท่านได้ซื้อพันธุ์ยางพาราหรือไม่
( ) ซื้อ จาก.....
( ) ไม่ซื้อ ได้มาโดย.....

ผลงานวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี

14. ท่านมีรายรับและรายจ่ายจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราอย่างไร
 รายรับเกินรายจ่าย   รายจ่ายเกินรายรับ   รายรับเท่ากับรายจ่าย

15. ท่านมีการจัดทำบัญชี จากการทำสวนยางพาราหรือไม่
 ทำ และนำมาใช้เพื่อ (ระบุ) ..... ไม่ทำ

16. ท่านได้ศึกษาความเคลื่อนไหวของราคายางพาราหรือไม่
 ศึกษา ในเรื่อง (ระบุ) ..... ไม่ศึกษา

17. ท่านต้องการความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่
 (ระบุ) ..... เพราะ .....

18. ท่านได้รับผลผลิตยางพาราจากสวนยางพาราของท่านแล้วหรือยัง
 ได้รับผลผลิตแล้ว   ยังไม่ได้รับผลผลิต (ข้ามไปข้อ 21)

19. ท่านทำอย่างไรกับผลผลิตยางพาราที่ผลิตได้
 เก็บไว้ก่อน เก็บไว้ที่ เป็นเวลา..... ปี
 ขายเอง
 รวบรวมที่กลุ่มฯ
 หักใช้หนี้
 อื่นๆ โปรดระบุ .....

21. ท่านคิดว่ามีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาผลผลิตยางพาราหรือไม่
 (ระบุ) ..... เพราะ .....

22. ท่านมีวิธีในการปลูกยางพาราอย่างไร
 ในช่วงที่ท่านประกอบอาชีพทำสวนยางใหม่ท่านมีการเตรียมดินหรือไม่
 เตรียม มีการเตรียมดินโดย(ระบุ) .....
 ไม่เตรียม เพราะ(ระบุ) .....

ท่านใส่ปุ๋ยยางพาราหรือไม่
 ใส่ ด้วยวิธีการ.....สถานที่ที่ท่านซื้อปุ๋ยคือ.....
 ไม่ใส่ เพราะ (ระบุ) .....

ท่านใส่ปุ๋ยสวนยางอ่อนหรือไม่
 ไม่ใส่   ใส่ ปีละ ..... ครั้ง ช่วง(ระบุ) .....

ท่านใส่ปุ๋ยสวนยางเปิดกรีด หรือไม่

( ) ไม่ได้ ( ) ใส่ปีละ .....ครั้ง ช่วง (ระบุ) .....

ท่านใช้ยาทาหน้ำยางหรือไม่

( ) ใช้ เพราะ (ระบุ) .....

( ) ไม่ใช่ เพราะ (ระบุ) .....

ท่านใช้ยาปราบวัชพืชในสวนยาง หรือไม่

( ) ไม่ใช่ จะใช้การปราบวัชพืชในสวนยางพาราโดย.....

( ) ใช้ เพราะ (ระบุ) .....

ท่านมีอุปสรรคจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่

( ) มี ในเรื่อง (ระบุ) .....

( ) ไม่มี

30. ในอนาคตท่านต้องการปลูกยางพาราเพิ่มหรือไม่

(ระบุ) ..... เพราะ.....

31. ท่านได้รับความรู้ด้านการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากหน่วยงานของภาครัฐหรือไม่
อย่างไร

(ระบุ) ..... จาก.....

32. ท่านได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลหรือไม่ อย่างไร หากไม่ได้รับท่านต้องการความช่วยเหลือ
จากรัฐบาลในด้านใด

(ระบุ) .....

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของเกษตรกรในด้านต่างๆ

ด้านที่ 1 ท่านคิดว่าการปลูกยางพาราทำให้ท่านมีรายได้เพียงพอต่อการยังชีพหรือไม่

1. ท่านคิดว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพารา จะทำให้ฐานะของท่านดีขึ้นในเร็ววันหรือไม่
เพราะเหตุใด

.....
.....

2. ท่านคิดว่า รายได้จากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราเพียงพอต่อค่าครองชีพในปัจจุบันของท่านหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

3. ท่านมีความพึงพอใจกับ รายได้ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

4. ท่านคิดว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้ท่านมีเงินออมขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

5. ท่านคิดว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราทำให้ท่านมีหนี้สินเพิ่มขึ้นหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

6. ท่านคิดว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจะให้ผลผลิตที่ดีหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

7. ท่านคิดว่า ค่าครองชีพของท่านสูงขึ้นทุกปีหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

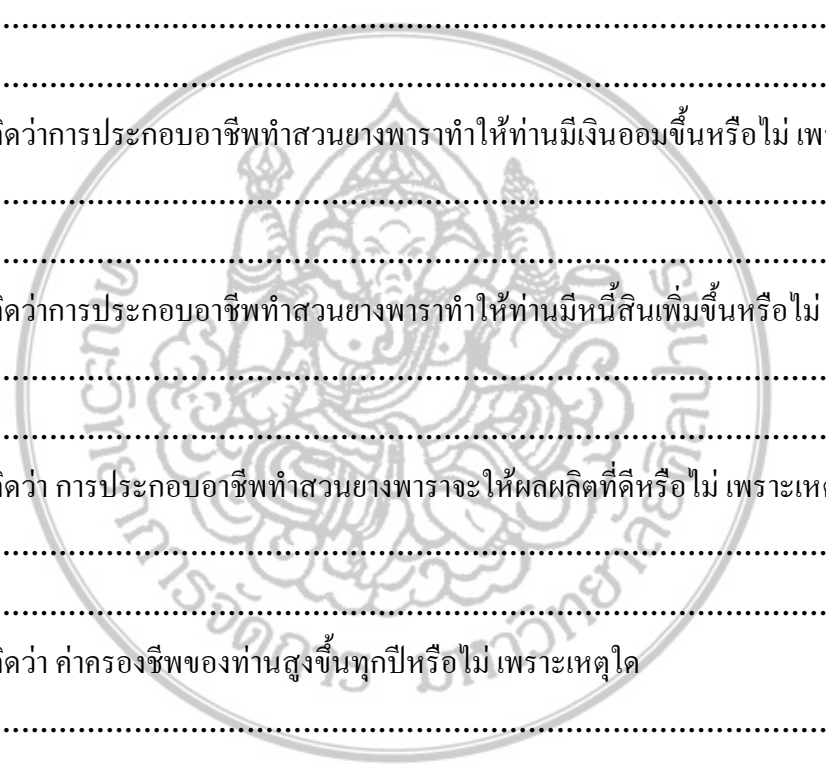
ด้านที่ 2 ท่านได้รับความเป็นธรรมในเรื่องราคา/ไม่

1. ท่านคิดว่า การขายยางพารามีความยุ่งยากหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

2. ท่านคาดว่า ราคาขายพาราในปีถัดไปจะตกต่ำกว่าปีนี้หรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

ผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษา ระดับปริญญาตรี

3. ท่านคิดว่าราคายางพาราในปัจจุบันมีความเป็นธรรมชาติตรงหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

4. ท่านมีความพึงพอใจกับราคายางพาราในปัจจุบันหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

5. ท่านมีส่วนร่วมในการตั้งราคายางหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

6. ท่านคิดว่า ต้นทุนในการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราต่ำหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

7. ท่านคิดว่า ราคาปัจจัยการผลิตจะมีราคาสูงขึ้นในปีถัดไปหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

ด้านที่ 3 ท่านพึงพอใจกับการช่วยเหลือของภาครัฐหรือไม่

1. ท่านคิดว่า การประกอบอาชีพทำสวนยางพารามีความยุ่งยากมากหรือไม่ เพราะเหตุใด

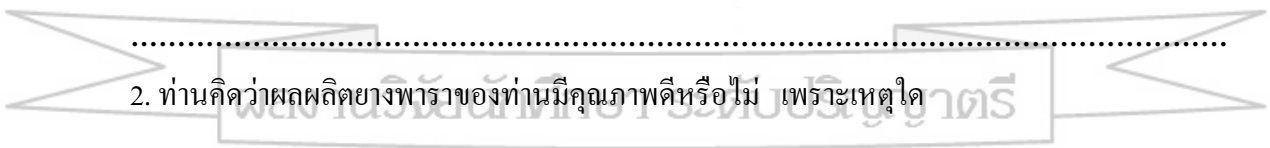
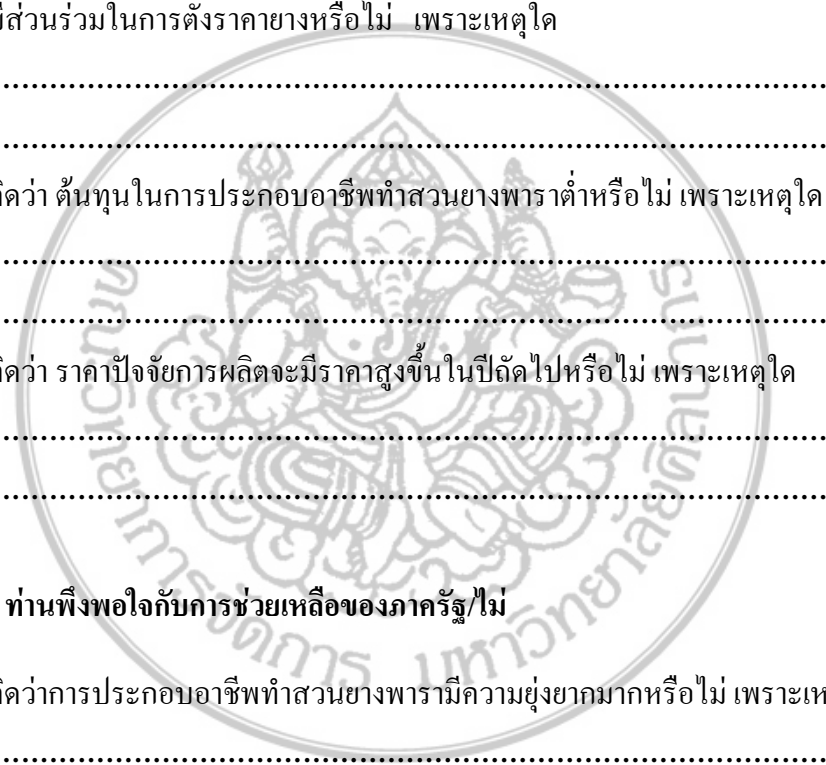
.....
.....

2. ท่านคิดว่า ผลผลิตยางพาราของท่านมีคุณภาพดีหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

3. ท่านคิดว่า ประชากรในตำบลบางพระเหนือ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำสวนยางพาราหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
.....

4. ท่านคิดว่า สภาพอากาศและภูมิประเทศ ที่ท่านอาศัยอยู่เหมาะแก่การประกอบอาชีพทำสวน
ยางพาราหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
 .....

5. ท่านคิดว่า ท่านได้รับคำแนะนำเกี่ยวกับการประกอบอาชีพทำสวนยางพาราจากเพื่อนเกษตรกร
และจากส่วนราชการเป็นอย่างดีหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
 .....

6. ท่านมีความพึงพอใจกับความช่วยเหลือของภาครัฐหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....
 .....

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวรัชนิ ไชยดิษฐ์
ที่อยู่	75 หมู่ที่ 2 ตำบลบางพระเหนือ อำเภอลำดวน จังหวัดระนอง 85130
E-mail Address	L_manage@hotmail.com
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2541	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา จาก โรงเรียนบ้านบางขุนแพ่ง
พ.ศ. 2544	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียน พิชัยรัตนาคาร
พ.ศ. 2547	สำเร็จการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียน พิชัยรัตนาคาร
พ.ศ. 2551	กำลังศึกษาในระดับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการ ธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี